

สภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19) ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
The Condition of Online Learning Management in the Situation of the Epidemic of
Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in the Faculty of Liberal Arts
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

รพีพรรณ สุฐาปัญญากุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
(COVID-19) ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
The Condition of Online Learning Management in the Situation of the Epidemic of
Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in the Faculty of Liberal Arts
Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

รพีพรรณ สุฐาปัญญากุล

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2566
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อเรื่อง: การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่อผู้วิจัย: รพีพรรณ สุฐาปัญญากุล

ปีพ.ศ.: 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในการศึกษา 2564 จำนวน 200 คน และผู้สอนจำนวน 7 คน เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้คือการสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. ลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 และเพศชาย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 อาศัยอยู่บ้านตนเอง 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 สถานที่สะดวกในการเรียนออนไลน์คือที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 46.50 ส่วนอุปกรณ์ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเชื่อมต่อสัญญาณในการเรียนออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 และกลุ่มตัวอย่างกว่าครึ่งที่พบปัญหาเกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 67.50

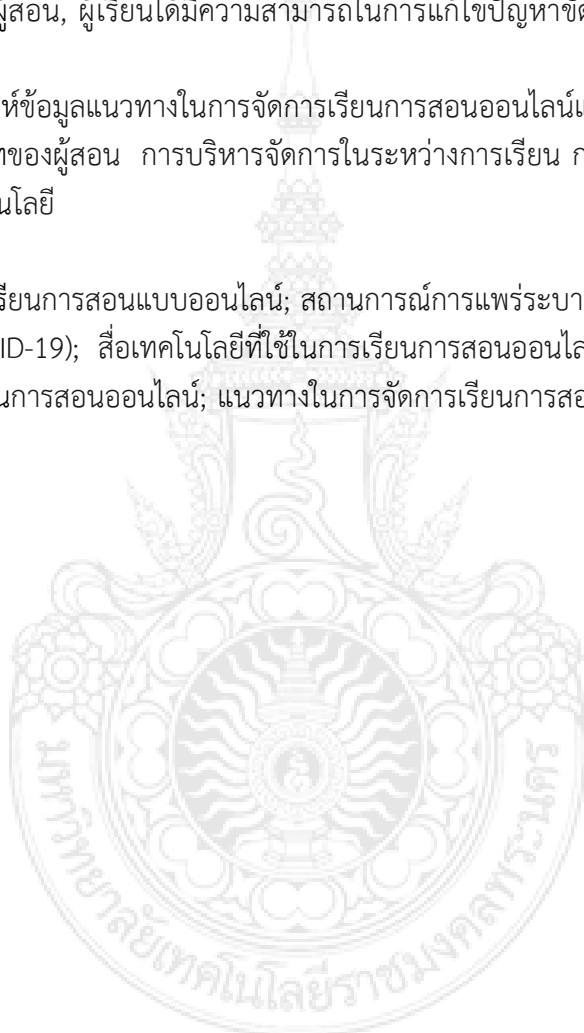
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า สื่อเทคโนโลยี/โปรแกรมที่นิยมใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ได้แก่ Google Classroom 75% รองลงมาคือ Line 10.00 % Facebook และ Zoom คิดเป็น 5.00% อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับเรียนออนไลน์มากที่สุดคือโทรศัพท์มือถือ (Smart phone) มีจำนวนมากที่สุดคือ 84.62 % รองลงมาคือ Notebook 55.51% Tablet/iPad 15.36% Computer (PC) 11.63% และอื่นๆ 0.28 % สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเรียนออนไลน์มากที่สุดคือ จากโทรศัพท์มือถือ คิดเป็นร้อยละ 56 รองลงมาคือบ้านหรือที่พักอาศัยและสถานศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและปัจจัยที่สำคัญของการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือความไม่เสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ต และสถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการเรียนการสอน คิดเป็น 90% รองลงมาคือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการเติมเงินค่าอินเทอร์เน็ต คิดเป็น 87.50% สำหรับปัญหาที่พบรองลงมาคือความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและนักศึกษาควบคุมตนเองให้อยู่หน้าจอสื่อโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์ได้ตลอดเวลาที่เรียน คิดเป็น 75 % นอกจากนั้นก็จะเป็นการเรียนวิชาที่เป็นปฏิบัติที่จะเข้าใจยากรวมทั้งผู้เรียนไม่มีสมาธิในการเรียน

4. แนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า เนื้อหาของบทเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการออกแบบให้น่าสนใจเหมาะสมกับเวลา ในการเรียนการสอนออนไลน์ที่จะต่างจากการเรียนการสอนปกติ สื่อการสอนควรมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา มีความทันสมัยน่าสนใจ สื่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตควรมีความเสถียรและควรมีบริการฟรีสำหรับการเรียน อุปกรณ์ในการเรียนการสอนควรมีการสำรวจความพร้อมของผู้เรียนและสถานศึกษาควรหาวิธีการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้กับนักศึกษา การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนควรมีการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจตรงกัน ควรมีการสื่อสารหลายช่องทาง การเรียนการสอนควรมีความยืดหยุ่นในเรื่องของเวลาและกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนั้นคือมีการให้ความรู้การถ่ายทอดทักษะการใช้งานเทคโนโลยีเหล่านั้นให้แก่ผู้สอน, ผู้เรียนได้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาขัดข้องที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และสรุปเป็นประเด็นสำคัญๆได้ 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านบทบาทของผู้สอน การบริหารจัดการในระหว่างการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนการสอนและความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี

คำสำคัญ การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์; สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19); สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์; ปัญหาและปัจจัยที่สำคัญของการเรียนการสอนออนไลน์; แนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

Thesis The Condition of Online Learning Management in the Situation of the Epidemic of Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) in the Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Phra Nakhon

Researcher RAPEEPHAN SUTHAPANNAKUL

Year 2023

Abstract

This research is a study of the conditions of online teaching and learning in the situation of the outbreak of coronavirus disease 2019 (COVID-19) at the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. The sample group consisted of 200 students studying in the Faculty of Liberal Arts in the academic year 2021 and 7 teachers. Research tools are questionnaires and interviews. Data were analyzed by using statistical packages for quantitative data analysis; including frequency, percentage, mean, standard deviation and statistics used to test hypotheses include t-values, one-way analysis of variance. Interview data were analyzed using content analysis.

The results found that:

1. The technological media used in online teaching of the sample group was found to be the most popular program media used in online teaching is Google Classroom at 75%, followed by Line at 10.00%, Facebook and Zoom at 5.00%. The device most commonly used in online learning is a mobile phone at 84.62%, Notebook 55.51% Tablet/iPad 15.36% and Computer (PC) 11.63%. For the internet signal that the sample uses the most in online learning is the signal on mobile phone, Wi-Fi at home or at educational institutions.

2. Results of data analysis on problems and factors of online teaching. It was found that the most common problems were the instability of the internet signal and the unfavorable location for teaching and learning, followed by the increased costs of adding money to the internet at 87.50%. The next most common problem was communication between teachers and students controlling themselves to be in front of the mobile phone or computer screen all the time during class. In addition, it will be difficult to understand when the students studying about practical subjects and lastly, the students will not be able to concentrate on studying.

3. Guidelines for organizing online teaching of the sample group found that the content of the lessons Activities should be designed to be interesting and appropriate for the time. Teaching media should be relevant to the content, modern and interesting. The internet signal should be stable and there should be free services for learning. Teaching equipment should be surveyed for students' readiness and educational institutions should find ways to support learning equipment for students. Communication between teachers and students should have the same understanding. Communication should have many channels. Teaching should be flexible in terms

of time and teaching activities. In addition, there is knowledge and skills in using technology for teachers and students to have the ability to solve problems that may occur during teaching and learning.

Key words: Organizing online teaching, Situation of the outbreak of coronavirus disease 2019 (COVID-19), Technological media used in online teaching, Problems and important factors of online teaching, Guidelines for organizing online teaching

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากงบประมาณรายได้ประจำปี พ.ศ.2566 คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นงานวิจัยพื้นฐานเพื่อก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการเตรียมความพร้อมทางวิชาการ นำไปสู่ความตระหนักในการวางแผนและออกแบบการเรียนการสอนในกรณีเกิดเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ เพื่อให้การเรียนการสอนได้ดำเนินไปได้อย่างเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

ขอขอบคุณคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครที่ได้ให้การสนับสนุนทุนในการทำงานวิจัยฉบับนี้ ขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ทั้งความสะดวกในการเก็บข้อมูล การสัมภาษณ์และคำแนะนำในการเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา การวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบคุณผู้บริหาร อาจารย์ นักศึกษา เจ้าหน้าที่ คณะศิลปศาสตร์ ที่ช่วยให้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ ขอขอบคุณเพื่อนอาจารย์นักวิจัยที่ช่วยสนับสนุนข้อมูลและกำลังใจช่วยให้งานวิจัยครั้งนี้ลุล่วงได้ด้วยดี ตลอดจนครอบครัวและผองเพื่อนที่ให้ความห่วงใย เป็นกำลังใจให้เสมอมา ประโยชน์อันใดที่เกิดจากงานวิจัยนี้ย่อมเป็นผลมาจากความกรุณาของผู้บริหาร อาจารย์ คณะศิลปศาสตร์และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

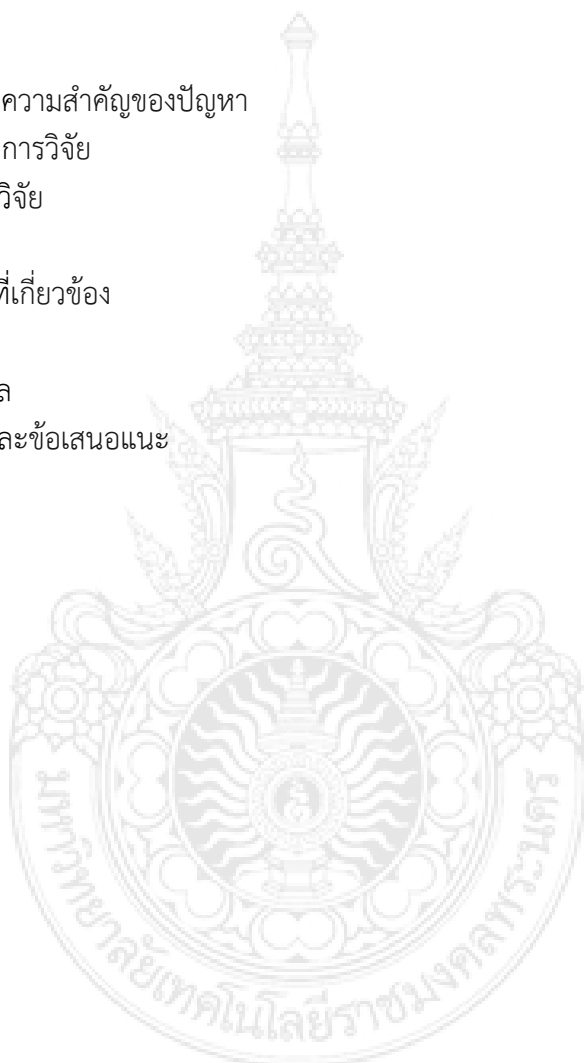
รพีพรรณ สุฐาปัญญากุล

กันยายน 2567

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	(1)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(ค)
กิตติกรรมประกาศ	(จ)
สารบัญ	(ฉ)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย	11
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	14
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	21
บรรณานุกรม	28
ภาคผนวก	
แบบสอบถาม	31
ประวัติผู้วิจัย	34

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ด้วยสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ประเทศจีนเมื่อเดือนธันวาคม 2562 ทำให้ประเทศต่าง ๆ สภาพการจัดการเรียนการสอนแบบประกาศปิดสถานศึกษา ขณะที่ประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจทุกประเภท ทั้งธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภครวมถึงอุตสาหกรรมบริการ ตลอดจนการดำเนินชีวิตประจำวันของคนในสังคมที่ต้องปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหันทั้งการดำเนินชีวิตของสถานะครอบครัว การทำงาน การดำรงชีพที่ทุกคนทุกอาชีพไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้และการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนายังส่งผลกระทบต่อระบบการจัดการเรียนการสอนของไทยในทุกระดับชั้นทั่วประเทศต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนเนื่องจากสถานศึกษาต้องถูกปิดไปด้วยเพื่อลดช่องทางการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส การเรียนการสอนที่เปลี่ยนไปมีผลไปกระทบต่อการดำเนินชีวิตในครอบครัว สังคม สภาพแวดล้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นกันรัฐบาลมีการตั้งรับปัญหาด้วยการมีประกาศข่าวสารข้อมูลและแนวปฏิบัติที่สำคัญให้ประชาชนได้รับทราบและมีมาตรการเฝ้าระวังอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส อาทิ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในพื้นที่ทั่วราชอาณาจักรโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ห้ามการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนและสถาบันการศึกษาทุกประเภท เพื่อจัดการเรียนการสอน การสอบ พักอบรม หรือการทำกิจกรรมใด ๆ ที่มีผู้เข้าร่วมเป็นจำนวนมาก เว้นแต่เป็นการดำเนินการสื่อสารแบบทางไกลหรือด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนปรับเป็นการรูปแบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาดของโรค กล่าวคือ สถานศึกษาและครูผู้สอนต้องหาวิธีการส่งเสริมให้เด็กนักเรียน/นักศึกษาในทุกระดับได้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยการนำรูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนไม่ต้องเรียนที่โรงเรียนไม่ต้องนั่งเรียนในชั้นเรียนแต่ ครูผู้สอนสามารถถ่ายทอดให้ผู้เรียนได้เข้าใจและมีความรู้เข้าถึงได้ง่ายขึ้นในรูปแบบการเรียนรู้ที่เรียกว่าการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนแบบเดิมที่นั่งเรียนในชั้นเรียนแต่เป็นการเรียนรู้บนฐานเทคโนโลยี (Technology-based learning) ซึ่งจะครอบคลุมวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนที่เป็นอยู่เดิมเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ซึ่งการสอนแบบออนไลน์มีองค์ประกอบได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและ การประเมินผลโดยรูปแบบการเรียนการสอนมีหลากหลายวิธี ที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุดหรือเป็นการเรียนการสอนทางเลือกในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดหรือเป็นเหตุการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้เช่น กรณีเกิดโรคระบาดเป็นต้น

องค์การยูเนสโกได้มีบทความถึงกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนที่มีผลกระทบจากสภาวะการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาว่าข้อมูลจากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือ ยูเนสโก (UNESCO) เมื่อเดือนเมษายน ปี 2020 พบว่ามีนักเรียนอย่างน้อย 1,100 ล้านคนใน 114 ประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดโรคระบาดใหญ่และการปิดโรงเรียน แต่ความไม่เท่าเทียมกันในครอบครัว โรงเรียน และ

ประเทศต่างๆ หมายถึงการที่นักเรียนบางคนมีความพร้อมมากกว่าคนอื่น ๆ ในการที่จะประสบความสำเร็จในช่วงที่เกิดภาวะชะงักงันเหล่านี้ การศึกษาครั้งใหม่ซึ่งทำโดยสมาคมระหว่างประเทศเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา หรือ ไออีเอ (IEA) และ ยูเนสโก ได้สำรวจวิธีการสอนและวิธีการเรียนรู้ที่ใช้ใน 11 ประเทศในช่วงของการระบาดใหญ่ การศึกษานี้ได้สำรวจผู้บริหารโรงเรียนกว่า 1,500 คน ครูอาจารย์ 15,000 คน และนักเรียนอีก 21,000 คน การสำรวจขนาดใหญ่ดังกล่าวมีขึ้นในสี่ประเทศในแอฟริกา สามประเทศในยุโรป สองประเทศในเอเชีย และอีกสองประเทศในอเมริกาใต้กับตะวันออกกลาง โดยมีทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศที่กำลังพัฒนา อย่างไรก็ตาม เป็นที่ทราบกันดีว่าการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียน และประเทศแต่ละสังคมและเชื้อชาติมีความต่างกันอย่างมาก ด้วยปัจจัยต่างๆ เช่น สถานที่ อุปกรณ์การเรียนการสอน เทคโนโลยีสารสนเทศ ความพร้อมของผู้เรียนและผู้สอน เป็นต้น

นอกจากนี้แล้วการระบาดใหญ่ยังส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของนักเรียนและครูอีกด้วย จากข้อมูลการสำรวจของ ไออีเอ (IEA) และ ยูเนสโก พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ในแปดประเทศที่ตอบแบบสอบถามกล่าวว่า จิตใจของพวกเขาได้รับความทุกข์ทรมานระหว่างการระบาดใหญ่ ซึ่งเรื่องสภาวะทางจิตใจก็เป็นอีกประเด็นที่ควรคำนึงถึงในการเตรียมความพร้อมที่จะเผชิญปัญหาในลักษณะนี้ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

สำหรับการศึกษาในประเทศไทยนั้นเป็นที่ทราบกันดีว่าเกิดผลกระทบจากการเรียนการสอนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส เช่น ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนลดลง ผลกระทบจาก โควิด-19 ทำให้ห้องเรียนส่วนใหญ่ต้องถูกปิด แม้จะเปลี่ยนมาทำการเรียนการสอนแบบออนไลน์แต่ก็ไม่มีประสิทธิภาพเท่ากับการเรียนในห้องเรียนได้ ทำให้เด็กมีปัญหาทั้งการเรียนที่ต้องหยุดชะงัก ไปจนถึงความไม่พร้อมของผู้ปกครอง การขาดแคลนอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ การเข้าถึงอินเทอร์เน็ต การใช้เวลาหน้าจอมากเกินไป ขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน สุดท้ายทำให้เกิดความเครียดทั้งเด็กและครู นอกจากผลกระทบด้านการเรียนรู้ โควิด-19 ยังส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ โดย กสศ. พบว่า ยิ่งเด็กยากจนยิ่งได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างมาก ทั้งครอบครัวที่ผู้ปกครองตกงาน ผู้ที่มีรายได้ลดน้อยลง หรือมีภาระพึ่งพิงมากขึ้น ล้วนกระทบต่อการศึกษาของลูกหลาน และทำให้แนวโน้มของความเหลื่อมล้ำระหว่างคนจนกับคนรวยมีมากขึ้น เพราะอาจจะทำให้เด็กต้องขาดเรียนมากขึ้นหรือครอบครัวมีรายจ่ายเพื่ออุดหนุนการศึกษาน้อยลง

โควิด-19 ส่งผลกระทบกับการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัย ก่อนประถมศึกษา ศูนย์เด็กเล็ก เนอร์สซอรี่ เพราะเด็กวัยนี้ไม่สามารถเรียนออนไลน์ได้ ต้องอยู่กับพ่อแม่ ไม่ได้ออกไปเล่นตามวัย พบว่าในช่วง โควิด-19 เด็กเล็กมีการพัฒนาของกล้ามเนื้อที่ลดลง นอกจากนั้นกลุ่มเด็กพิการ หรือเด็กกลุ่มพิเศษที่ต้องการการเรียนการสอนแบบเฉพาะเจาะจง ก็ถือเป็นกลุ่มเสี่ยงของการหลุดออกจากระบบการศึกษา หรือเด็กที่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ ก็ได้รับผลกระทบจากการออกจากห้องเรียนเช่นกัน สำหรับเด็กโต การเรียนการสอนในวิชาที่ต้องมีการฝึกปฏิบัติการต่าง ๆ ก็จะได้รับผลกระทบมากกว่าวิชาที่สามารถเรียนได้ในระยะไกล เช่น วิชาคอมพิวเตอร์

สำหรับในส่วนของมหาวิทยาลัยเองก็มีรายได้ลดลง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเอกชนที่ขาดรายได้จากนักศึกษาต่างชาติ หรือจากสภาวะเศรษฐกิจที่ผู้ปกครองมีรายได้ลดลง ในต่างประเทศ มหาวิทยาลัยชั้นนำทั้งในสหรัฐ อังกฤษ ออสเตรเลีย ซึ่งอาศัยรายได้จำนวนมากจากนักศึกษาต่างชาติหรือนักศึกษาต่างรัฐ เมื่อเกิดการแพร่ระบาดต้องเรียนทางไกล ทำให้นักศึกษาบางคนตัดสินใจพักการเรียนไว้ก่อน มหาวิทยาลัยหลายแห่งประสบปัญหารายได้ลดลง ทำให้ต้องปิดตัวหรือชะลอการเปิดหลักสูตรเอาไว้ก่อน หรือยกเลิกการรับนักศึกษาในระดับบัณฑิตในบางสาขา นับเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน ตลอดทั้งปี 2563 โดยรวมเราได้เห็นภาพการเปลี่ยนแปลง

ไปของการศึกษาจากระบบ Conventional Education System ไปสู่ทางเลือกและการปรับตัวใหม่ๆ ทำให้ได้เห็นความจริง ๆ แล้ววงการศึกษาก็สามารถปรับตัวพลิกแพลงได้ในการเดินทางไปสู่เป้าหมาย แต่อย่างไรก็ตามผู้ที่ได้รับผลกระทบส่วนมากคือเด็กยากจนด้อยโอกาส ทั้งจากปัญหาทางการเข้าถึง ปัญหาทางเศรษฐกิจ เรายังได้เห็นสถานการณ์วิกฤติด้านความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ปัญหาการเรียนรู้ในช่วงสถานการณ์โควิด ที่เกิดกับประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ มีเทคโนโลยีที่สูง หากแต่ขาดนโยบายการสนับสนุนทางสังคม (Social Safety Net) ที่ดีพอ เป็นบทเรียนว่าระบบของการสนับสนุนทางสังคมด้านการศึกษา และความมุ่งมั่นของภาครัฐและความร่วมมือจากภาคประชาสังคมต่างๆ เป็นสิ่งที่เราควรคาดหวังที่จะไปให้ถึงถ้าหากสังคมไทยต้องการไปให้ถึงความเสมอภาคทางการศึกษาอย่างแท้จริง

วิกฤติโควิด-19 ทำให้การเรียนการสอนทั่วโลกเปลี่ยนไปมาก ตั้งแต่ระดับเด็กเล็กไปจนถึงอุดมศึกษา ในระดับประถมศึกษา มีการพูดถึงการเรียนจากที่บ้าน (Home-based Learning) และผลที่ตามมา ก็เริ่มมีคำถาม ถึงความพร้อมทั้งครูและนักเรียน ความพร้อมทางด้านความรู้ความสามารถของผู้สอนทางด้านเทคโนโลยี ความพร้อมของสถานที่ อุปกรณ์ เวลา สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การวัดผลประเมินผลทางการเรียน รวมทั้งวิธีการสอนแบบใดจึงจะเหมาะสมที่สุดในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด

สำหรับระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยนั้น ก็มีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ตั้งแต่ช่วงเดือนมีนาคม ในปีการศึกษา 2562 มีทั้งสอนแบบวิดีโอที่บันทึกไว้ สอนสดแบบออนไลน์ (Interactive Online) โดยมีวิธีการวัดผลออนไลน์แบบต่างๆ ทำให้เกิดคำถามว่าระบบการเรียนออนไลน์จะมาทดแทนการศึกษาในรูปแบบเดิมได้หรือไม่ สำหรับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนที่เป็นลักษณะการสอนออนไลน์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 เป็นต้นมา ในช่วงของการระบาดของเชื้อไวรัสโดยการจัดการเรียนการสอนนั้นก็ใช้วิธีผสมผสานการสอนปฏิบัติในกลุ่มเล็กๆ บางบางวิชาที่จำเป็นต้องปฏิบัติ สอนผ่านกล้องโทรศัพท์มือถือบ้าง การสอนแบบออนไลน์ผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น Line, Facebook, Zoom, Google Classroom หรือช่องทางอื่นๆ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนสามารถดำเนินต่อไปได้จนจบภาคการศึกษา จนกระทั่งสถานการณ์การติดเชื้อโรคเริ่มดีขึ้น จึงเปลี่ยนกลับมาใช้วิธีการสอนตามปกติ ข้อมูลดังกล่าวเบื้องต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 (COVID 19) ศึกษาปัญหาและปัจจัยที่มีผลกระทบในการจัดการเรียนการสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเพื่อหาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. ศึกษาสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์
2. เพื่อศึกษาปัญหาและปัจจัยที่พบในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คืออาจารย์และนักศึกษาในคณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยเทคโนโลยี
เทคโนโลยี

ราชมณฑลพระนคร

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่อาจารย์และนักศึกษาในคณะศิลปศาสตรมหาวิทาลัยเทคโนโลยีราช
มณฑล

พระนครที่ได้มาจากการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

1.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโค
โรนาไวรัส(COVID-19)

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนออนไลน์ แนวทาง
ในการจัดการเรียนการสอน

2. ขอบเขตเนื้อหา

2.1 การศึกษาสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

2.2 ปัญหาและปัจจัยที่มีผลกระทบในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

2.3 แนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

3. ขอบเขตพื้นที่ คณะศิลปศาสตร มหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมณฑลพระนคร

4. ขอบเขตเวลา 1 ธันวาคม 2565-30 กันยายน 2566

นิยามศัพท์

การเรียนออนไลน์ หมายถึง การเรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ต โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่บวกเข้ากับเครือข่าย
อินเทอร์เน็ต สร้างการศึกษาที่มีปฏิสัมพันธ์คุณภาพสูง โดยไม่จำเป็นต้องเดินทาง เกิดความสะดวกและเข้าถึงได้
อย่างรวดเร็ว

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาทุกชั้นปีของคณะศิลปศาสตร มหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมณฑลพระนคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1.ได้ทราบถึงสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร
มหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมณฑลพระนคร

2. ได้ทราบปัญหาและปัจจัยที่มีผลกระทบในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

3.สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผนและพัฒนาการเรียนการสอนออนไลน์ ของ
คณะศิลปศาสตร มหาวิทาลัยเทคโนโลยีราชมณฑลพระนครให้มีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษารั้วนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยศึกษาสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อนำผลที่ได้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้ค้นคว้ารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การเรียนการสอนออนไลน์ องค์ประกอบของการเรียนการสอนออนไลน์ ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรออนไลน์ กลยุทธ์การเรียนออนไลน์ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา

การเรียนการสอนออนไลน์

ความหมายของการเรียนการสอนออนไลน์

การเรียนการสอนออนไลน์ (On line) หรืออีเลิร์นนิง (e-Learning) การเรียนการสอนออนไลน์เป็นรูปแบบการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนเชื่อมต่อผ่านเทคโนโลยีเพื่อพบทวนการบรรยาย ส่งงาน และสื่อสารระหว่างกัน ไม่มีการเรียนรู้อย่างเห็นหน้ากันเกิดขึ้น เนื่องจากการบรรยาย การบ้าน และการอ่านจะถูกส่งทางออนไลน์ ใน การเรียนการสอนออนไลน์อาจารย์อาจจัดการบรรยายเสมือนจริง ใช้กระดานสนทนาเพื่อตั้งคำถามผ่านระบบบริหารจัดการการเรียนรู้ (LMS) และจัดเวลาทำการโดยใช้ซอฟต์แวร์ห้องสนทนา เป็นวิธีการเรียนการสอนที่นำมาช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปได้อย่างปลอดภัยในช่วงของการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโควิด

การเรียนออนไลน์เป็นการเรียนแบบใหม่ในยุคดิจิทัล หรือการเรียนรู้วิถีใหม่ New Normal เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงวิธีเรียนที่เป็นอยู่เดิมจากการเรียนในห้องเรียนเป็นการเรียนที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้าสำหรับการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายของการศึกษาของแต่ละรายวิชาอาจยังคงเดิมแต่ผู้เรียนสามารถใช้วิธีในการเรียนรู้ที่แตกต่างในการที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้

การเรียนออนไลน์ หรือ Online learning เป็นการทำงานในลักษณะ Technology - based learning เป็นกระบวนการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตเสมือนการเรียนในห้องเรียนแต่เป็นการส่งเนื้อหาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งรวมถึงอินเทอร์เน็ตจึงเป็นการผสมผสานการเรียนรู้และเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน จากการศึกษาของนักวิชาการพบว่าการสอนแบบออนไลน์ มีองค์ประกอบ ได้แก่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา สื่อการเรียนและแหล่งเรียนรู้กระบวนการจัดการเรียนรู้ ระบบการติดต่อสื่อสาร ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดและ การประเมินผล โดยรูปแบบการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้ การพิจารณาองค์ประกอบและรูปแบบ ที่สอดคล้อง เหมาะสมกับลักษณะวิชา และบริบทของผู้เรียนจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งเรียกอีกอย่างว่าการเรียนรู้แบบอีเลิร์นนิง การเรียนรู้แบบดิจิทัล หรือบางครั้งอาจเรียกว่าการเรียนรู้แบบเสมือนจริง ครอบคลุมกิจกรรมการศึกษาที่หลากหลายซึ่งอำนวยความสะดวกผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล การเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษาที่การเรียนการสอนเกิดขึ้นผ่าน

อินเทอร์เน็ตและผ่านเครื่องมือหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบดิจิทัล เช่น แพลตฟอร์มการเรียนรู้แบบออนไลน์ และระบบการจัดการการเรียนรู้ (LMS) แทนที่จะมีการโต้ตอบแบบพบหน้ากันแบบดั้งเดิมในห้องเรียนจริง การเรียนรู้แบบออนไลน์จะพึ่งพาเทคโนโลยีอย่างมากในการนำเสนอเนื้อหาการศึกษา อำนวยความสะดวกในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนออนไลน์

1 ทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ (Connectivism Learning Theory) ซีเมนส์ (Siemens, 2005) กล่าวว่า ว่าเป็นทฤษฎีการเรียนรู้และผลกระทบที่แท้จริงของเทคโนโลยีสมัยใหม่ต่อกระบวนการเรียนรู้ เช่น ทฤษฎีการเรียนรู้จะได้รับผลกระทบอย่างไร ต้องปรับเปลี่ยนทฤษฎีการเรียนรู้อะไรบ้าง เมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนไป ผู้สอนจะติดตามข้อมูลที่พัฒนาอย่างรวดเร็วต่อไปได้อย่างไร เมื่อมีการเชื่อมต่อระหว่างสาขาวิชาต่าง ๆ ระบบความรู้ จะปรับเปลี่ยนอย่างไร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ทำให้ผู้ออกแบบระบบการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงและค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

นักจิตวิทยาแนวคอนสตรัคติวิสต์มองว่าผู้เรียนเป็นผู้ที่กระตือรือร้นมากกว่าเป็นผู้ที่เฉื่อยชา ความรู้ไม่ได้มาจากภายนอกหรือจากผู้อื่น แต่ผู้เรียนแต่ละคนจะตีความและประมวลผลสิ่งที่ได้รับผ่านประสาทสัมผัสเพื่อสร้างความรู้ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและอำนวยความสะดวก ผู้เรียนควรได้รับอนุญาตให้สร้างความรู้แทนที่จะได้รับความรู้ผ่านการสอน (Duffy & Cunningham, 1996) กิจกรรมการเรียนรู้ในการเรียนการสอนออนไลน์ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำข้อมูลไปใช้ในบริบทต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ในบริบทต่างๆ เพื่อให้แน่ใจว่าผู้เรียนสามารถนำข้อมูลไปใช้ในวงกว้างได้จริง

ทฤษฎีเชื่อมโยงความรู้ เป็นการนำเอาการเรียนรู้ภายใต้บริบทโลกที่วุ่นวาย ซับซ้อนของ ระบบเครือข่าย ระบบดิจิทัล และ ทฤษฎีการจัดการตนเอง (Self-organization theory) มาเป็นองค์ประกอบการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบใหม่ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการตัดสินใจของผู้เรียนที่จะเลือกสรรทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งอยู่รอบตัว โดยเฉพาะข้อมูลบนเครือข่ายออนไลน์ แล้วนำมาคัดกรองจนทำให้ทรัพยากรการเรียนรู้ต่าง ๆ เหล่านี้มีความหมาย

ทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ มีความเชื่อว่าการเรียนรู้ควรเป็นกระบวนการเรียนที่กระตือรือร้น การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในการเรียนจะส่งผลให้เกิดการประมวลผลระดับสูงซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการสร้างความรู้ความเข้าใจในแบบของตนเองได้ ผู้เรียนควรสร้างความรู้ด้วยตนเอง แทนที่จะรับความรู้ที่ผู้สอนให้มาเพียงด้านเดียว ผู้สอนควรส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือและผู้สอนและผู้เรียนร่วมมือกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้เรียนคนอื่นๆ ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริงในการทำงานเป็นกลุ่ม และช่วยให้พวกเขาสามารถใช้ทักษะการรู้คิดเชิงอภิปรายได้ ผู้เรียนควรได้รับการควบคุมกระบวนการเรียนรู้ ควรมีรูปแบบการค้นพบ และผู้เรียนสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับเป้าหมายการเรียนรู้ได้ โดยมีคำแนะนำบางประการจากผู้สอน ผู้เรียนควรได้รับเวลาและโอกาสในการไตร่ตรอง เมื่อเรียนออนไลน์ ผู้เรียนจำเป็นต้องมีเวลาไตร่ตรองและซึมซับข้อมูล ในระหว่างการเรียนการสอนควรมีการถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อหา ซึ่งสามารถใช้ได้ตลอดบทเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้คิดและทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้ หรืออาจให้ผู้เรียนสร้างสมุดบันทึกการเรียนรู้ในระหว่างกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และความจำ

2 การเรียนเชิงรุก (Active Learning)

การเรียนการสอนในปัจจุบันที่เน้นการใช้เทคโนโลยี และเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้ ซึ่งการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) นั้นตั้งอยู่บนฐานคิดของทฤษฎีการเชื่อมโยงความรู้ (Connectivism Learning Theory) โดยความหมายของการเรียนรู้ คือการสร้างการสร้างสรรค์และการพัฒนาความรู้ของตัวผู้เรียนเอง โดยเริ่มใช้ช่วงปลายศตวรรษที่ 21 เป็นแนวคิดกว้างๆ ที่เน้นความมีส่วนร่วมและบทบาทของผู้เรียนที่ครอบคลุมด้วยวิธีการเรียนการสอนหลากหลายวิธี ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการเรียนรู้ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นมากกว่าการฟังการสอนแบบเดิมและสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง

การเรียนรู้เชิงรุกเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมาย โดยการร่วมมือระหว่างผู้เรียนด้วยกัน ในการนี้ ครูต้องลดบทบาทในการสอนและการให้ข้อความรู้แก่ผู้เรียนโดยตรงลง แต่ไปเพิ่มกระบวนการและกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการจะทำกิจกรรมต่างๆ มากขึ้น และอย่างหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยการพูด การเขียน การอภิปรายกับเพื่อนๆ

องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์

การจัดการเรียนออนไลน์ เป็นนวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนจากเดิมไปสู่การเรียนรู้ที่อาศัยการใช้เทคโนโลยีที่ก้าวไกลมากขึ้น เป็นการเรียนการสอนที่นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ผสมผสานกับเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นสื่อกลางในการสื่อสารของผู้เรียนและผู้สอนที่ไม่จำกัดสถานที่เฉพาะในห้องเรียน ช่วยประหยัดเวลาในการเดินทาง ประหยัดการใช้สถานที่ ผู้เรียนผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างสะดวกและสามารถสื่อสารโดยไม่จำกัดเวลา

การเตรียมความพร้อมสำหรับผู้เรียน

กิจกรรมในการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนสามารถออกแบบได้หลายกิจกรรม ควรเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระละเอียดของบทเรียนและมีการเชื่อมโยงและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความต้องการในการเรียนรู้บทเรียนออนไลน์

ผู้สอนควรให้เหตุผลเพื่อแจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงความสำคัญของการเรียนบทเรียนออนไลน์ และเพื่อแสดงให้เห็นว่าการเรียนออนไลน์จะมีประโยชน์ต่อพวกเขาอย่างไร ควรมีการจัดทำแผนที่แนวคิดเพื่อให้เกิดเป็นโครงสร้างความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่จะเรียนในบทเรียน เพื่อนำเสนอรายละเอียดของบทเรียนออนไลน์ และเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เห็นภาพของเนื้อหาที่จะเรียนในภาพรวมอีกด้วย

ผู้เรียนควรได้รู้ถึงผลลัพธ์การเรียนรู้ของบทเรียน เพื่อให้ทราบว่าเมื่อเรียนจบในแต่ละบทเรียนผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้บ้าง และช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินได้ว่าตนเองบรรลุผลการเรียนรู้ตามบทเรียนหรือไม่ ผู้สอนควรจัดให้มีการวางแผนล่วงหน้าเพื่อกำหนดโครงสร้าง เพื่อจัดระเบียบรายละเอียดในบทเรียนออนไลน์ หรือเพื่อเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ผู้เรียนรู้อยู่แล้วและสิ่งที่จำเป็นต้องรู้ ผู้เรียนจะต้องรู้ถึงผลลัพธ์ปลายทางเมื่อเรียนจบแล้วจะได้ทักษะความสามารถใดบ้างเป็นเบื้องต้น เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพวกเขาพร้อมสำหรับบทเรียนหรือไม่ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้เบื้องต้นแก่ผู้เรียนยังช่วยกระตุ้นโครงสร้างทางปัญญาที่จำเป็นเพื่อช่วยให้พวกเขาเรียนรู้เนื้อหาได้

กิจกรรมผู้เรียน

การเรียนรู้แบบออนไลน์ควรมีกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุผลการเรียนรู้ตามบทเรียนและตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคล ตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การอ่านเนื้อหาข้อความ การฟังเนื้อหาเสียง และการดูเนื้อหาภาพหรือวิดีโอ ผู้เรียนสามารถค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตหรือสามารถสืบค้น

เชื่อมโยงไปยังข้อมูลในห้องสมุดออนไลน์เพื่อรับข้อมูลเพิ่มเติม การให้ผู้เรียนมีการบันทึกการเรียนรู้จะช่วยให้สามารถทบทวนถึงสิ่งที่เรียนรู้ไป ผู้สอนควรมีแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกที่นำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมระหว่างการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อเสริมสร้างความรู้ในเนื้อหาที่เรียน การดำเนินกิจกรรมควรมีข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดตามผลการปฏิบัติงานของตนเองได้ เพื่อผู้เรียนสามารถปรับวิธีการเรียนรู้ของตนเองได้หากจำเป็น นอกจากนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เพิ่มขึ้นผู้สอนควรให้มีการสรุปบทเรียน หรือฝึกให้ผู้เรียนสรุปบทเรียนเอง

ประโยชน์ของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

องค์กรต่างๆ หันมาใช้การเรียนรู้แบบออนไลน์มากขึ้นเช่นการฝึกอบรมพนักงาน (Simmons, 2002) ในขณะเดียวกัน สถาบันการศึกษาต่างๆ ก็หันมาใช้อินเทอร์เน็ตในการเรียนการสอนทั้งภายในมหาวิทยาลัยและในระดับไกล การใช้การเรียนรู้แบบออนไลน์นั้นมีประโยชน์อย่างมาก ประโยชน์บางประการสำหรับผู้เรียนและผู้สอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สำหรับผู้เรียน การเรียนรู้แบบออนไลน์ไม่มีเขตเวลา และตำแหน่งที่ตั้งและระยะทางไม่ใช่ปัญหา ในการเรียนรู้แบบออนไลน์แบบไม่พร้อมกัน นักเรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ได้ตลอดเวลา ในขณะที่การเรียนรู้แบบออนไลน์แบบพร้อมกันช่วยให้นักเรียนและอาจารย์สามารถโต้ตอบกันได้แบบเรียลไทม์ ผู้เรียนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเกี่ยวข้อง และสามารถสื่อสารกับผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่ตนกำลังศึกษาอยู่ การเรียนรู้ตามสถานการณ์หรือการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะในบริบทเฉพาะนั้นทำได้สะดวกขึ้นเนื่องจากผู้เรียนสามารถเรียนหลักสูตรออนไลน์ได้ในขณะที่ทำงานหรืออยู่ในสถานที่ของตนเอง และสามารถนำการเรียนรู้ไปปรับใช้ในบริบทนั้นๆ ได้

สำหรับผู้สอน การสอนสามารถทำได้ทุกเวลาและสามารถสอนได้ทุกที่ ผู้สอนสามารถเลือกสื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่ทันสมัย และผู้เรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้บนอินเทอร์เน็ตได้อย่างง่าย ผู้สอนก็สามารถเลือกใช้ข้อมูลที่เหมาะสมตามความต้องการของผู้เรียนได้ง่ายขึ้น หากออกแบบอย่างเหมาะสม ระบบการเรียนรู้แบบออนไลน์สามารถนำมาใช้เพื่อให้ตรงความต้องการและระดับความสามารถของผู้เรียนและเพื่อให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ตามที่ต้องการ

การออกแบบสื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์

เป้าหมายของระบบการเรียนการสอนใดๆ ก็คือการส่งเสริมการเรียนรู้ ดังนั้น ก่อนที่จะพัฒนาสื่อการเรียนรู้ใด ๆ ผู้สอนจะต้องทราบหลักการของการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างชัดเจนหรือโดยปริยาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งผู้สอนและผู้เรียนจะถูกแยกจากกัน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพควรอิงตามทฤษฎีการเรียนรู้ที่ได้รับการพิสูจน์แล้วและมีเหตุผล ดังที่ได้กล่าวไปแล้วข้างต้น สื่อการสอนไม่ใช่ปัจจัยสำคัญในการกำหนดคุณภาพของการเรียนรู้ แต่การออกแบบหลักสูตรต่างหากที่จะกำหนดประสิทธิภาพของการเรียนรู้ (Rovai, 2002)

ดังที่Siemens (2004) กล่าวว่าไว้ว่าขณะนี้เราต้องการทฤษฎีสำหรับยุคดิจิทัลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้สำหรับโลกเครือข่าย นักการศึกษาควรสามารถปรับทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีอยู่ให้เข้ากับยุคดิจิทัลได้ ขณะเดียวกันก็ใช้หลักการของการเชื่อมโยงเพื่อชี้แนะการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สิ่งที่เป็นไม่ใช่ทฤษฎีใหม่แบบแยกเดี่ยวสำหรับยุคดิจิทัล แต่เป็นแบบจำลองที่ผสมผสานทฤษฎีต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบสื่อการเรียนรู้แบบออนไลน์

ในการเลือกกลยุทธ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมที่สุด ผู้พัฒนาระบบออนไลน์จะต้องทราบแนวทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ควรเลือกกลยุทธ์เพื่อกระตุ้นผู้เรียน อำนวยความสะดวกในการประมวลผลเชิงลึก สร้างคนทั้งคน ตอบสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคล ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมาย สนับสนุนการโต้ตอบ ให้ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ตามบริบท และให้การสนับสนุนระหว่างกระบวนการเรียนรู้

ผลกระทบต่อการเรียนรู้แบบออนไลน์

1. ผู้เรียนควรได้รู้ผลลัพธ์การเรียนรู้ของในบทเรียนเพื่อให้พวกเขาสามารถตั้งความคาดหวังและประเมินตนเองเองว่าได้บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของการเรียนออนไลน์ของตนเองหรือไม่
2. ผู้เรียนจะต้องได้รับการทดสอบเพื่อประเมินว่าสามารถบรรลุผลการเรียนรู้หรือไม่ การทดสอบออนไลน์หรือในลักษณะอื่น ๆ ของแบบทดสอบ การทดสอบและการประเมินผลควรบูรณาการเข้ากับลำดับขั้นของการเรียนรู้เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนแต่ละคนและให้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสม
3. เนื้อหาการเรียนรู้ต้องมีการจัดลำดับอย่างเหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดลำดับอาจเป็นรูปแบบจากง่ายไปซับซ้อนสิ่งที่จำารู้ไปสู่สิ่งที่ไม่รู้ และจากความรู้ไปสู่ขั้นของการประยุกต์ใช้
4. ผู้เรียนจะต้องได้รับข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนสามารถติดตามวิธีการเรียนรู้ของตนเองและรู้วิธีการปรับปรุงแก้ไขหากจำเป็น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาของคุณานันต์ ชนินทร์สถาปัตย์, วรณวิภา ไตลังคะ และ พงษ์ศักดิ์ เพชรสถิตย์ (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ผ่านระบบ E-Learning ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ในเขตพื้นที่จังหวัดปทุมธานี พบว่าปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคลมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ผ่านระบบ E-Learning ของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยพบว่าชั้นปีที่ศึกษา มีความแตกต่างกันใน ด้านทักษะ และสาขาวิชา มีความแตกต่างกันในด้านความรู้ และพบว่า ปัจจัยปัจจัยสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้ประมาณ ร้อยละ 61.10 (Adjust R² = 0.611) โดยปัจจัย สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านการสนับสนุนจากครอบครัวและเพื่อนร่วมชั้น มีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้มากที่สุด ($\beta = 0.211$, $t = 5.690$) และปัจจัยสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ด้านบรรยากาศภายในห้องเรียนมีผลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ในลำดับรองลงมา ($\beta = 0.283$, $t = 4.117$) โดยมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

การศึกษาของธนพร หงสุชน และคณะ(2565) ได้ศึกษาการประเมินผลกระทบของประสิทธิผลและประโยชน์ของการเรียนรู้แบบออนไลน์ในการจัดการความรู้ ปัจจัยนำไปสู่กลยุทธ์และแรงจูงใจในการเรียนรู้แบบออนไลน์: การศึกษาเชิงประจักษ์ พบว่าการเรียนรู้แบบออนไลน์ถือเป็นทางออกทางการศึกษาอย่างหนึ่งสำหรับนักศึกษาในช่วงที่มีการระบาดของ COVID-19 มหาวิทยาลัยทั่วโลกส่วนใหญ่ได้เปลี่ยนกรอบการเรียนรู้ส่วนใหญ่ไปเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบออนไลน์เพื่อจำกัดการโต้ตอบทางกายภาพระหว่างบุคคลและชะลอการแพร่ระบาดของ COVID-19 ประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบออนไลน์ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ความสามารถในการรับรู้ความสามารถของตนเอง ทักษะ และความมั่นใจในการใช้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องของนักศึกษาและอาจารย์ กลยุทธ์ทางการศึกษาที่ใช้ ความสามารถในการติดตามและประเมินผลการศึกษา และแรงจูงใจของนักศึกษา เป็นต้น

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ว่าปัจจัยเหล่านี้มีความสัมพันธ์กันและส่งผลกระทบต่อกันอย่างไร งานวิจัยได้พัฒนาแบบจำลองที่ครอบคลุมหลังจากทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องอย่างครอบคลุม แบบจำลองได้รับการพิสูจน์โดยใช้การถดถอยกำลังสองน้อยที่สุดบางส่วนกับข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนักเรียน 469 คนที่ลงทะเบียนเรียนในระบบออนไลน์ ผลการทดสอบบ่งชี้ว่าตัวแปรทั้งหมดมีผลในเชิงบวกต่อประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบออนไลน์ ประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบออนไลน์มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อประโยชน์ของการเรียนรู้แบบออนไลน์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้แบบออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่าใด นักเรียนก็จะได้รับประโยชน์และผลลัพธ์เชิงบวกมากขึ้นเท่านั้น ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าวัตถุประสงค์การเรียนรู้สามารถช่วยให้มหาวิทยาลัยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ออนไลน์ของนักศึกษาได้ โดยกระตุ้นให้นักศึกษาเข้าร่วมชั้นเรียนออนไลน์และพัฒนากลยุทธ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะตน

การศึกษาของ Carolyn Chisadza และคณะ(2564) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำนายผลการเรียนของนักศึกษา หลังจากเปลี่ยนจากการเรียนแบบพบหน้าเป็นการเรียนออนไลน์อันเป็นผลจากการระบาดของโควิด-19 โดยใช้คำตอบของนักศึกษาจากคำถามในแบบสำรวจและความแตกต่างของเกรดเฉลี่ยในการประเมินระหว่างก่อนและหลังการล็อกดาวน์ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในแอฟริกาใต้ เราพบว่าผลการเรียนของนักศึกษาสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการเข้าถึงไวไฟที่ดีเมื่อเทียบกับการใช้ข้อมูลอินเทอร์เน็ตบนมือถือ นอกจากนี้ เรายังสังเกตเห็นผลการเรียนที่ลดลงของนักศึกษาที่พบว่าเปลี่ยนไปใช้การเรียนออนไลน์เป็นเรื่องยากและแสดงความชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (เช่น การอ่านสไลด์และบันทึกของชั้นเรียน) มากกว่าการเรียนแบบมีผู้ช่วย (เช่น การเข้าร่วมการบรรยายสดหรือรับชมการบรรยายที่บันทึกไว้) ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและการลดต้นทุนการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตอาจมีความจำเป็นในการบรรเทาผลกระทบของการระบาดของโควิด-19 ต่อผลลัพธ์ทางการศึกษา

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) เพื่อศึกษาสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ปัญหาและปัจจัยที่สำคัญของการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาคณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อหาคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

ประชากร ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ภาค ปกติ ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2565

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ภาคปกติ ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ที่ได้มาจากการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 200 คน โดยเปิดจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 90 และผู้สอนจำนวน 7 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19)

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนออนไลน์ แนวทางในการจัดการเรียนการสอน

เครื่องมือวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์

3.1 แบบสอบถาม การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส (COVID-19) ปัญหาและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนออนไลน์ มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 สื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ รูปแบบและวิธีการสอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 3 ปัญหาและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนออนไลน์ ความสำเร็จของการเรียนออนไลน์ มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบ

ตอนที่ 4 แนวทางในการจัดการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Likert scale) จากไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งถึงเห็นด้วยอย่างยิ่ง ดังนี้

5= เห็นด้วยมากที่สุด

4= เห็นด้วยมาก

3= เห็นด้วยปานกลาง

2= เห็นด้วยน้อย

1= ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

โดยมีเกณฑ์การแปลค่าคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

- ความตรง (Validity) คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา ได้ค่าความตรง=0.89

- ความเที่ยง (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักศึกษาที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน แล้วนำมาหาความเที่ยงโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยง = 0.90

3.2 การสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยนำข้อค้นพบจาก แบบสอบถามปัญหาและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนออนไลน์ มาจัดทำเป็นประเด็นคำถามเพื่อสอบถามแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

1. แนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในกรณีเกิดการระบาดของเชื้อโรค ควรมีแนวทางหรือวิธีการเรียนสอนอย่างไร

2. แนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในกรณีเกิดการระบาดของเชื้อโรค ควรมีแนวทางในการแก้ปัญหาในด้านต่างๆอย่างไร

3. แนวทางในควบคุมปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนออนไลน์ในกรณีเกิดการระบาดของเชื้อโรค ควรมีแนวทางอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวม ระหว่างเดือนมิถุนายน 2566 โดยนำแบบสอบถามมาจัดทำในระบบข้อมูล Google Form และให้นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างเข้าไปตอบในระบบ ซึ่งนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์เข้าไปตอบจำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 90.65

2. การเก็บข้อมูล จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเก็บในช่วงเดือน กรกฎาคม 2566

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่ สถิติ t-test และ One way ANOVA

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการศึกษาศาภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยแบ่งการศึกษาเป็นการศึกษาสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ ปัญหาและปัจจัยที่พบในการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและปัจจัยที่สำคัญของการเรียนการสอนออนไลน์

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางแนวทางในการจัดการเรียนการสอนการเรียนออนไลน์

ส่วนที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลแนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาทำการประมวลผล วิเคราะห์ จำแนกลักษณะข้อมูลตามตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการศึกษา และวิเคราะห์ค่าสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

n	แทน	ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม
F	แทน	ค่าการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลจำนวนและร้อยละประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง

(N = 200 คน)

ข้อมูลประชากรศาสตร์		จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ			
	- ชาย	70	35
	- หญิง	130	65
อายุ			
	- 18 ปี	20	10.00
	- 19 ปี	45	22.50
	- 20 ปี	75	37.50
	- 21 ปี	40	20.00
	- 22 ปี	15	7.50
	- มากกว่า 23 ปี	5	2.5
ชั้นปี			
	- ชั้นปีที่ 1	78	39.00
	- ชั้นปีที่ 2	74	37.00
	- ชั้นปีที่ 3	29	14.50
	- ชั้นปีที่ 4	19	9.50
สาขาวิชา			
	- การท่องเที่ยว	63	31.50
	- การโรงแรม	55	27.50
	- ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	65	32.50
	- ภาษาไทยประยุกต์	17	8.50
สถานที่อยู่ปัจจุบัน			
	- บ้านตัวเอง	98	49.00
	- บ้านญาติ	17	8.50
	- หอพัก	80	40.00
	- อื่น ๆ	5	2.50
สถานที่สะดวกในการเรียนออนไลน์			
	- ที่บ้าน	93	46.50
	- ที่หอพัก	67	33.50
	- ห้องสมุด/อาคารเรียน	17	8.50
	- ได้ทุกที่	23	11.50

	- อื่น ๆ	0	0.00
อุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ในการเชื่อมต่อสัญญาณในการเรียนออนไลน์			
	- โทรศัพท์มือถือ	118	59.00
	- โน้ตบุ๊ก	58	29.00
	- คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ	24	12.00
	- อื่น ๆ	0	0.00
นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนออนไลน์หรือไม่			
	- มี	135	67.50
	- ไม่มี	65	32.50

จากตารางที่ 4.1 พบว่าลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 และเพศชาย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 39.00 อาศัยอยู่บ้านตนเอง 98 คน คิดเป็นร้อยละ 49.00 สถานที่สะดวกในการเรียนออนไลน์คือที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 46.50 ส่วนอุปกรณ์ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเชื่อมต่อสัญญาณในการเรียนออนไลน์ส่วนใหญ่ใช้โทรศัพท์มือถือ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 59.00 และกลุ่มตัวอย่างกว่าครึ่งที่พบปัญหาเกี่ยวกับสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 67.50

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง
 สำหรับอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้ของตนเอง พบว่า โทรศัพท์มือถือ (Smart phone) มีจำนวนมากที่สุดคือ 84.62 รองลงมาคือ Notebook 55.51 Tablet/iPad 15.36 Computer (PC) 11.63% และอื่นๆ 0.28 %

ตารางที่ 4.2 ข้อมูลสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการเรียนออนไลน์

สื่อเทคโนโลยี/โปรแกรมการสอน	คิดเป็นร้อยละ
Google Classroom	75.00
Line	10.00
Zoom	5.00
Facebook	5.00
Skype	0.00
อื่นๆ	5.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สื่อเทคโนโลยี/โปรแกรมที่นิยมใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ได้แก่ Google Classroom 75% รองลงมาคือ Line 10.00 % Facebook และ Zoom คิดเป็น 5.00%

ตารางที่ 4.3 ข้อมูลอุปกรณ์ที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเรียนออนไลน์

ข้อความ	คิดเป็นร้อยละ
โทรศัพท์มือถือ	59.00
คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก(Notebook)	2.50
คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ (PC)	10.00
IPad/ Tablet	25.00
อื่นๆ	3.50

จากตารางที่ 4.3 พบว่า อุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้ในการเรียน พบว่า โทรศัพท์มือถือ (Smart phone) มีจำนวนมากที่สุดคือ 59.00 รองลงมาคือ Tablet/IPad 25.00 คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะComputer (PC) 10.00% คอมพิวเตอร์ Notebook 2.50 และอื่นๆ 3.50 %

ตารางที่ 4.4 ข้อมูลสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเรียนออนไลน์

ข้อความ	คิดเป็นร้อยละ
โทรศัพท์มือถือ	56.00
บ้านหรือที่พักอาศัย	22.50
สถานศึกษา	18.50
อินเทอร์เน็ตจากสถานที่ต่างๆ	3.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่กลุ่มตัวอย่างใช้ในการเรียนออนไลน์มากที่สุดคือ จาก โทรศัพท์มือถือ คิดเป็นร้อยละ 56 รองลงมาคือบ้านหรือที่พักอาศัยและสถานศึกษา

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและปัจจัยที่สำคัญของการเรียนการสอนออนไลน์

ตารางที่ 4.5 ปัญหาและปัจจัยที่สำคัญของการเรียนการสอนออนไลน์

ข้อความ	คิดเป็นร้อยละ
ความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและนักศึกษา	75.00
การขาดสมาธิในการเรียน	50.00
ความไม่เสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ต	90.00
ปัญหาด้านสุขภาพ เช่นการใช้สายตาที่จ้องจอโทรศัพท์มือถือเป็นเวลานาน	37.50
ควบคุมตนเองให้อยู่หน้าจอโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์ได้ตลอดเวลาที่เรียน	75.00
อุปกรณ์ที่อาจล้าสมัย หรือช้า	33.50
ไม่มีความชำนาญในการใช้โปรแกรม	12.50
สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการเรียนการสอน	90.00
ครอบครัวไม่ให้ความร่วมมือ	42.50

ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการเติมเงินค่าอินเทอร์เน็ต	87.50
วิชาเรียนที่มีปฏิบัติจะทำความเข้าใจยาก	61.50
อื่นๆ	6.50

จากตารางที่ 4.5 พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดคือความไม่เสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ต และสถานที่ที่ไม่เอื้ออำนวยในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาคือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการเติมเงินค่าอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 87.50 สำหรับปัญหาที่พบรองลงมาคือความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและนักศึกษาควบคุมตนเองให้อยู่หน้าจอโทรศัพท์มือถือหรือคอมพิวเตอร์ได้ตลอดเวลาที่เรียน คิดเป็นร้อยละ 75 นอกจากนั้นก็จะเป็นการเรียนวิชาที่เป็นปฏิบัติที่เข้าใจยากรวมทั้งผู้เรียนไม่มีสมาธิในการเรียน

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางแนวทางในการจัดการเรียนการสอนการเรียนออนไลน์

ตารางที่ 4.6 ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางในการจัดการเรียนออนไลน์

ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับเวลาและวิธีการสอนที่ไม่ซับซ้อน เรียนปกติ	3.61	0.95	มาก
2. เนื้อหาบทเรียนควรปรับให้กระชับ ง่ายและน่าสนใจ	3.73	0.94	มาก
3. เนื้อหาและกิจกรรมควรเหมาะสมกับการเรียนออนไลน์	3.89	0.80	มาก
4. สื่อน่าสนใจสัมพันธ์กับเนื้อหา	3.73	0.94	มาก
5. ความสามารถถ่ายทอดเนื้อหาของผู้สอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์	3.61	0.95	มาก
6. การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนควรมีความเข้าใจตรงกัน	3.79	0.92	มาก
7. ควรมีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น สื่อสารผ่าน Line หรือ Facebook	3.67	0.93	มาก
8. ความสมบูรณ์ของอุปกรณ์ที่ใช้ เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น	3.66	0.96	มาก
9. สถานศึกษาควรมีสถานที่รองรับในการเรียนการสอนและมี บุคลากรสนับสนุนในการใช้โปรแกรมการสอนต่าง ๆ	3.79	0.92	มาก
10. มีการให้ความรู้การถ่ายทอดทักษะการใช้งานเทคโนโลยี เหล่านั้นให้แก่ผู้สอน, ผู้เรียนได้มีความสามารถในการแก้ไข ปัญหาข้อขัดข้องที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน	3.64	0.96	มาก
รวม	3.71	0.91	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่างพบว่า เนื้อหาของบทเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการออกแบบที่น่าสนใจเหมาะสมกับเวลาในการเรียนการสอนออนไลน์ที่จะต่างจากการเรียนการสอนปกติ สื่อการสอนควรมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา มีความ

ทันสมัยน่าสนใจ สื่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตควรมีความเสถียรและควรมีบริการฟรีสำหรับการเรียน อุปกรณ์ในการเรียนการสอนควรมีการสำรวจความพร้อมของผู้เรียนและสถานศึกษาควรหาวิธีการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้กับนักศึกษา การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนควรมีการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจตรงกัน ควรมีการสื่อสารหลายช่องทาง การเรียนการสอนควรมีความยืดหยุ่นในเรื่องของเวลาและกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนั้นคือมีการให้ความรู้การถ่ายทอดทักษะการใช้งานเทคโนโลยีเหล่านั้นให้แก่ผู้สอน, ผู้เรียนได้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาขัดข้องที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด

ผลการสัมภาษณ์ข้อมูลแนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์และสรุปเป็นประเด็นสำคัญๆ ได้ 4 ประเด็น ได้แก่ ด้านบทบาทของผู้สอน การบริหารจัดการในระหว่างการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนการสอน ความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี และนำไปสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน เพื่อนำไปสู่แนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ได้ข้อสรุป ดังนี้

ตารางที่ 4.7 ข้อมูลการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนการเรียนออนไลน์

แนวทางในการจัดการเรียนการสอน	ข้อความ
1.บทบาทของผู้สอน	- ผู้สอนควรมีการปฐมนิเทศแนวทาง วิธีการเรียนการสอน การมอบหมายงาน ใบงาน การวัดผลประเมินผลที่ชัดเจนสำหรับผู้เรียน รวมทั้งกฎกติกา ข้อปฏิบัติในระหว่างเรียน แจ้งกำหนดการส่งงานและการสอบ ให้ผู้เรียนได้ทราบและเข้าใจตรงกัน เนื่องจากการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มักจะเกิดการคลาดเคลื่อนในด้านการสื่อสาร ความเข้าใจ และห้วงเวลา - เนื้อหาที่สอน ควรปรับเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกับวิธีการสอนออนไลน์ การออกแบบเนื้อหาควรเลือกเนื้อหาที่ทำให้เกิดเข้าใจได้ง่าย การเรียบเรียงเนื้อหา อาจแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วย่อย ๆ มีการยกตัวอย่าง รวมถึงการสอดแทรกเกมส์และกิจกรรมเข้าไปในเนื้อหา ควรจัดทำสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน แบบฝึกหัด ใบงาน Power Point เกมส์ - การวัดประเมินผลที่มีหลายวิธี เช่น แบบทดสอบย่อย หรือมอบหมายงานให้เหมาะสมกับเนื้อหาการสอนและเวลาในการเรียน ผู้เรียนสามารถฝึกฝนด้วยตนเองที่บ้านได้ เป็นต้น - จัดส่งเนื้อหาบทเรียน วีดีโอ ให้นักศึกษาดูก่อนเข้าชั้นเรียน และนำมาพูดคุยในชั้นเรียนออนไลน์ - การประเมินผล ผู้สอนควรกำหนดแนวทางและให้คำแนะนำให้ผู้เรียนเข้าใจ การประเมินผลควรมีความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอแนวทางในการเรียนได้อย่างเหมาะสม

	- ผู้สอนมีทักษะรู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยี และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังผู้เรียน รวมทั้งถ่ายทอดทักษะการใช้งานเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องที่อาจเกิดขึ้น - ให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลรายงาน การนำเสนอหน้าชั้นเรียนด้วยสื่อวิดีโอหรือPowerPoint เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ - ผู้สอนพร้อมที่จะให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือหาผู้เรียนเกิดปัญหา
2.การบริหารจัดการในระหว่างการเรียนรู้	- มีการกำหนดวินัยในชั้นเรียนที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันจัดทำข้อตกลงในการเรียน เช่น การเปิดกล้อง การตั้งคำถาม การตอบคำถาม เกณฑ์การให้คะแนน - การ Feedback ของผู้เรียน โดยผู้สอนควรขอความเห็นจากผู้เรียนโดยตรงเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนและควรจะให้ผู้เรียนแสดงความเห็นให้ครอบคลุมทุกอย่าง ตั้งแต่เนื้อหาไปจนถึงวิธีการสอน และสิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุง - สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอน และผู้เรียน - มีช่องทางในการสื่อสาร หรือ การส่งงานให้นักศึกษา เช่น ส่งงานในกลุ่ม line หรือใน Google Classroom เพื่อความประหยัดในการส่งงาน
3.การออกแบบการเรียนการสอน	- ออกแบบการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย เพื่อที่จะทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน เพื่อที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ - สื่อที่หลากหลายดึงดูดใจผู้เรียน วิดีโอ คลิปเสียง รูปภาพ การเล่นเกมส์ - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้างาน เช่น มอบหมายงาน หรือการบ้าน การทำโครงการ เพื่อฝึกให้มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาเป็นต้น
4. ความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี	- มีการให้ความรู้เบื้องต้นแก่ผู้สอนและผู้เรียนเกี่ยวกับแอปพลิเคชันและเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์ - สร้างช่องทางสำหรับการพูดคุย ติดต่อสื่อสารนอกห้องเรียน เช่น กลุ่ม Line เป็นต้น - ความพร้อมในการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ต สถานที่เรียน - ควรมีฝ่ายสนับสนุน แก้ปัญหา ในกรณีเกิดปัญหาขึ้น ผู้สอนต้องเปิดใจยอมรับฟังกรณีผู้เรียนอาจไม่พร้อมทางด้านเทคโนโลยี

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มตัวอย่าง คือ อาจารย์และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนการสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการศึกษาพบว่า

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาหรือโควิดที่ผ่านมานั้น คณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีการจัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์ 100% ซึ่งการเรียนการสอนก็สามารถดำเนินโดยผ่านขบวนการเรียนการสอนตามระบบการเรียนการสอนได้แก่การปฐมนิเทศ การสอน การทำกิจกรรม การปฏิบัติงานที่มอบหมาย การสอบวัดผลและประเมินผลโดยมีเกณฑ์การวัดผลประเมินผลตามที่ปรากฏในมคอ. 3 และมีการจัดทำมคอ.5 ตามการเรียนการสอนปกติ และผลจากการวิจัยเรื่องสภาพการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ ไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของอาจารย์และนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า

โปรแกรมในการเรียนการสอนออนไลน์ที่ใช้มากที่สุดคือโปรแกรม Google Classroom 75.00 % รองลงมาคือ Line 10.00 % และFacebookและโปรแกรม Zoomคิดเป็น 5.00% สำหรับอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ใช้ในการเรียน พบว่า โทรศัพท์มือถือ (Smart phoneมีจำนวนมากที่สุดคือ 59.00 %รองลงมาคือ Tablet/IPad 25.00% Computer (PC) 10.00% และNotebook 2.50 %

สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ได้แก่ อินเทอร์เน็ตที่ใช้จากโทรศัพท์มือถือ 56.00 % จากอินเทอร์เน็ตในบ้าน หรือที่פקอาศัย 22.50% อินเทอร์เน็ตจากสถานศึกษา 18.50% ฟรีอินเทอร์เน็ตจากสถานที่ต่างๆ 3%

ปัญหาที่พบในการเรียนการสอนออนไลน์ อันดับแรกคือความไม่เสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ และสถานที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนคิดเป็น 90 % ของกลุ่มตัวอย่าง ปัญหารองลงมาคือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการเติมเงินค่าอินเทอร์เน็ต คิดเป็น 87.50 % ปัญหารองลงมาคือ การควบคุมตนเองให้อยู่หน้าจอโทรศัพท์มือถือ หรือหน้าคอมพิวเตอร์ได้ตลอดเวลาในการเรียนและความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน คิดเป็น 75 % และปัญหาด้านการเรียนวิชาที่เป็นปฏิบัติ คิดเป็น 61.50 % นอกจากนั้นก็ยังพบปัญหาด้าน การขาดสมาธิในการเรียน ปัญหาด้านสุขภาพ เช่น การใช้สายตาที่จ้องจอโทรศัพท์มือถือ หรือคอมพิวเตอร์เป็นเวลานานอาจทำให้ปวดตา เมื่อยตา หรือเพลีย การใช้งานของสื่อหรืออุปกรณ์ที่อาจล้าสมัยหรือไม่สะดวกในการใช้28.03% ปัญหาจากสิ่งแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยในการเรียนการสอนออนไลน์ 27.33% ครอบครัวไม่ให้ความร่วมมือ ไม่มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยี และปัญหาอื่น ๆ 5.22%

จากข้อเสนอแนะพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรกลับมาเรียนชั้นเรียนปกติเนื่องมาจากสามารถมีการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนทำความเข้าใจในบทเรียนได้ดีขึ้นและเมื่อมีปัญหาในการเรียนก็สามารถ

สอบถามปัญหากับอาจารย์หรือเพื่อนๆในชั้นเรียนได้ นอกจากนี้วิชาที่เน้นการปฏิบัติก็สามารถฝึกปฏิบัติได้อย่างเต็มที่และมีความสนุกสนานเหมือนที่เคยเรียนผ่านมา นอกจากนี้ยังพบว่าความคิดเห็นว่าการเรียนแบบผสมผสานคือเรียนออนไลน์และออนไลน์หรือชั้นเรียนปกติเป็นการเรียนการสอนอีกวิธีที่ผู้เรียนสนใจเพราะสามารถช่วยแก้ปัญหาในบางเวลาที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคต่างๆหรือมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดเกิดขึ้นได้และกลุ่มตัวอย่างบางคนที่มีความต้องการเรียนออนไลน์โดยให้เหตุผลว่าสะดวก ไม่ต้องเดินทาง ประหยัดเวลาและสามารถทำงานพิเศษหรือช่วยงานที่บ้านได้เป็นต้น

ข้อมูลจากการอาจารย์ผู้สอนถึงแนวทางในการจัดการเรียนการสอนพบว่าเนื้อหาของบทเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการออกแบบให้น่าสนใจเหมาะสมกับเวลา ในการเรียนการสอนออนไลน์ที่จะต่างจากการเรียนการสอนปกติ สื่อการสอนควรมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา มีความทันสมัยน่าสนใจ สื่อสัญญาณอินเทอร์เน็ตควรมีความเสถียรและควรมีบริการฟรีสำหรับการเรียน อุปกรณ์ในการเรียนการสอนควรมีการสำรวจความพร้อมของผู้เรียนและสถานศึกษาควรหาวิธีการสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนให้กับนักศึกษา การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนควรมีการสื่อสารที่สร้างความเข้าใจตรงกัน ควรมีการสื่อสารหลายช่องทาง การเรียนการสอนควรมีความยืดหยุ่นในเรื่องของเวลาและกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้คือมีการให้ความรู้การถ่ายทอดทักษะการใช้งานเทคโนโลยีเหล่านั้นให้แก่ผู้สอน, ผู้เรียนได้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาขัดข้องที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน

นอกจากนี้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการเรียนการสอนออนไลน์ของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ได้ 4 ประเด็นได้แก่ด้านบทบาทของผู้สอน การบริหารจัดการในระหว่างการเรียนรู้ การออกแบบการเรียนการสอน ความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี และนำไปสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอน เพื่อนำไปสู่แนวทางในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ได้ข้อสรุป ดังนี้

1.บทบาทของผู้สอน

- ผู้สอนควรมีการปฐมนิเทศแนวทาง วิธีการเรียนการสอน การมอบหมายงาน ใบงาน การวัดผล ประเมินผลที่ชัดเจนสำหรับผู้เรียน รวมทั้งกฎกติกาข้อปฏิบัติในระหว่างเรียน แจ้งกำหนดการส่งงานและการสอบ ให้ผู้เรียนได้ทราบและเข้าใจตรงกัน เนื่องจากการเรียนการสอนแบบออนไลน์ มักจะเกิดการคลาดเคลื่อนในด้านการสื่อสาร ความเข้าใจ และห้วงเวลา

- เนื้อหาที่สอน ควรปรับเนื้อหาของบทเรียนให้สอดคล้องกับวิธีการสอนออนไลน์ การออกแบบเนื้อหาควรเลือกเนื้อหาที่ทำให้เกิดเข้าใจได้ง่าย การเรียบเรียงเนื้อหา อาจแบ่งเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อย ๆ มีการยกตัวอย่าง รวมถึงการสอดแทรกเกมส์และกิจกรรมเข้าไปในเนื้อหา ควรจัดทำสื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน แบบฝึกหัด ใบงาน Power Point เกมส์ ควรมีการจัดส่งเนื้อหาบทเรียน วิดีโอ ให้นักศึกษาดูก่อนเข้าชั้นเรียน และนำมาพูดคุยในชั้นเรียนออนไลน์ กิจกรรมการเรียนการสอนสามารถให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าข้อมูลรายงาน การนำเสนอหน้าชั้นเรียนด้วยสื่อวิดีโอ หรือPowerPoint เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความสามารถทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

- การวัดประเมินผลที่มีหลายวิธี เช่น แบบทดสอบย่อย หรือมอบหมายงานให้เหมาะสมกับเนื้อหาการสอน และเวลาในการเรียน ผู้เรียนสามารถฝึกฝนด้วยตนเองที่บ้านได้ เป็นต้น

- การประเมินผล ผู้สอนควรกำหนดแนวทางและให้คำแนะนำให้ผู้เรียนเข้าใจ การประเมินผลควรมีความยืดหยุ่นและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เสนอแนวทางในการเรียนได้อย่างเหมาะสม

- ผู้สอนมีทักษะรู้เท่าทันการใช้เทคโนโลยี และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ไปยังผู้เรียน รวมทั้งถ่ายทอดทักษะการใช้งานเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียนให้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องที่อาจเกิดขึ้นและผู้สอนมีความพร้อมที่จะให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนเกิดปัญหา

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Josep South (2017) ที่ได้นิยามถึงการออกแบบสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ กนกพร กังวาลสงค์ (2564) ได้กล่าวว่า การใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีในการสอน ผู้สอนอาจต้องเรียนรู้ทักษะการใช้อุปกรณ์การสอนให้คล่องแคล่ว เพื่อให้ไม่สะดุดขณะทำการสอน สิ่งสำคัญที่ผู้สอนต้องนึกถึงคือ วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน สิ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้เรียนที่จะต้องเรียนรู้และนำเครื่องมือต่าง ๆ มาประยุกต์กับการสอน ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีการปรับตัวอย่างมากในด้านเทคโนโลยีที่มีความจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการนำเครื่องมือและอุปกรณ์ทางเทคโนโลยีในการเรียนการสอนออนไลน์

อภิปรายผล

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019: COVID-19) ทำให้เกิดการปรับตัวเป็นวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนแบบปกติได้ จึงจำเป็นต้องใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เพื่อให้การเรียนรู้เกิดความต่อเนื่องจึงเป็นที่มาของการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ที่ต้องอาศัยบทบาทของเทคโนโลยีช่วยสอนอย่างเต็มรูปแบบ

สถาบันการศึกษาต่างๆ ได้นำแนวทางการจัดการเรียนการสอนออนไลน์มาใช้โดยนำมาจาก Application ในแพลตฟอร์มต่างๆ คือ Google Meet, Zoom, Skype, Slack และ Microsoft Team เป็นต้น แต่ละ Application ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ Google Meet เป็นบริการสื่อสารผ่านวิดีโอที่พัฒนาโดย Google เป็นหนึ่งในสองแอปที่เข้ามาแทนที่ Google Hangouts โดยอีกแอปหนึ่งคือ Google Chat Google Meet เข้ามาแทนที่ Google Duo ที่วางจำหน่ายสำหรับผู้บริโภคทั่วไปเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2022 โดยแอป Duo บนมือถือเปลี่ยนชื่อเป็น Meet และแอป Meet ดังเดิมจะถูกยกเลิกการใช้งาน ความสามารถของ Google Meet สามารถใช้ได้ทั้งในแอป Meet ใหม่บนอุปกรณ์ Android หรือ iOS หรือบนเว็บ ผู้ใช้สามารถโทรวิดีโอได้ไม่จำกัดจำนวนบนโทรศัพท์โดยไม่มีการจำกัดเวลา หากต้องการโทรวิดีโอแบบ 1:1 หรือแบบกลุ่ม ให้เลือกผู้ติดต่อ กลุ่ม หรือกดหมายเลขใช้การแชทในการประชุม การใช้งานสามารถเพิ่มคำบรรยายแบบปิดในวิดีโอคอล ปรับใช้พื้นหลังเสมือนจริงและเอฟเฟกต์ภาพกำหนดเวลาการประชุมหรือตั้งค่าการประชุมทันทีเพื่อให้ทุกคนเข้าร่วมได้เมื่อพร้อม สามารถมีส่วนร่วมในกลุ่มใหญ่ที่มีผู้เข้าร่วมสูงสุด 100 คนในการประชุม Zoom เป็นแพลตฟอร์มการสื่อสารที่ให้ผู้ใช้เชื่อมต่อกับวิดีโอ เสียง โทรศัพท์ และแชท การใช้ Zoom ต้องใช้การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ที่รองรับ ผู้ใช้ใหม่ส่วนใหญ่ต้องการเริ่มต้นด้วยการสร้างบัญชีและดาวน์โหลด Zoom Client for Meetings ผู้ใช้รายอื่นๆ สามารถพิจารณาโซลูชันต่างๆ ที่แพลตฟอร์ม Zoom นำเสนอและตัดสินใจว่าโซลูชันใดเหมาะสมกับความต้องการของตนมากที่สุด Zoom เป็นโปรแกรมที่ใช้ประชุมผ่านคลาวด์ในรูปของ VDO Conference และสามารถใช้ VDO Call ในการสื่อสารได้ นอกจากนั้นสามารถนำเสนอหน้าจอในการอธิบายงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้สะดวกและง่ายต่อการใช้งาน ซึ่งสามารถใช้เพื่อการพูดคุยผ่านเว็บแคม กล้องของเครื่องพีซี หรือผ่านโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตได้ซึ่ง Skype เป็นโปรแกรมที่นิยมใช้กันมากที่สุดโปรแกรมหนึ่ง นิยมใช้ในการสัมภาษณ์งาน การประชุมงาน สามารถรับส่งไฟล์ต่างๆ ภาพและเสียง Skype รองรับการประชุมทางโทรศัพท์ แชทวิดีโอ และการแชร์หน้าจอระหว่าง 25 คนพร้อมกันได้ฟรี Microsoft Team ช่วยให้แต่ละทีมจัดระเบียบตัวเองและทำงานร่วมกันในสถานการณ์ทางธุรกิจต่างๆ ทีมคือ

กลุ่มของผู้คน เนื้อหา และเครื่องมือต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโครงการและผลลัพธ์ต่างๆ ภายในองค์กรที่สามารถสร้างทีมให้เป็นแบบส่วนตัวสำหรับผู้ใช้ที่ได้รับเชิญเท่านั้น นอกจากนี้ยังสามารถสร้างทีมให้เป็นแบบสาธารณะและเปิดได้ และทุกคนภายในองค์กรสามารถเข้าร่วมได้ (สมาชิกสูงสุด 10,000 คน) Microsoft teams เป็นบริการสนทนาแบบกลุ่มทำงานร่วมกับ Office 365 เจ้าของทีมสามารถเชิญใครก็ได้ในองค์กรของคุณให้เข้าร่วมทีมของตนได้ โดยสามารถเพิ่มบุคคลภายนอกองค์กรของคุณเข้าในทีมของคุณเป็นแขกหรือผู้เข้าร่วมภายนอกในช่องทางที่แชร์ได้ ขึ้นอยู่กับการตั้งค่าขององค์กรของคุณ

จากงานวิจัยของ Phraratsutaporn, Lampong Klomkul. ในเรื่อง Technological Innovation for Online Learning during the Situation of COVID-19 Pandemic in Thailand พบว่าเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนออนไลน์ ได้แก่ Google Meet, Google Classroom, Google Hangout Meet, สตรีมมิงแบบสด, Tencent Live Broadcast, ทีม Microsoft และ Zoom อุปกรณ์การสอนเหล่านี้เป็นสิ่งที่จำเป็นและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนควรรู้ใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมผู้เรียนในการเรียนการสอน จึงมีการพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ออนไลน์สำหรับการเรียนการสอนในยุค New Normal ไม่เพียงแต่ในประเทศไทยแต่รวมถึงทั่วโลกด้วย นอกจากนี้ยังมีการใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานและครูจำเป็นต้องปรับวิธีการจัดการห้องเรียนในแพลตฟอร์มออนไลน์และวิธีการดูแลหรือให้คำปรึกษาด้วยการเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19

2. การบริหารจัดการในระหว่างการเรียนรู้

- ในระหว่างกิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการกำหนดวินัยในชั้นเรียนที่ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันจัดทำข้อตกลงในการเรียน เช่น เวลาในการเรียน การเปิดกล้อง การตั้งคำถาม การตอบคำถาม การขออนุญาตในกรณีต่าง ๆ เกณฑ์การให้คะแนน เป็นต้น

- การ Feedback ของผู้เรียน โดยผู้สอนควรขอความเห็นจากผู้เรียนโดยตรงเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนและควรจะให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นให้ครอบคลุมทุกอย่าง ตั้งแต่เนื้อหาไปจนถึงวิธีการสอน และสิ่งที่ต้องการให้ปรับปรุง

- บรรยายภาคการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอน และผู้เรียน

- มีช่องทางในการสื่อสาร หรือ การส่งงานให้นักศึกษา เช่น ส่งงานในกลุ่ม line หรือใน Google Classroom เพื่อความประหยัดในการส่งงาน

3. การออกแบบการเรียนการสอน

- ออกแบบการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย เป็นบทเรียนที่จะทำให้ผู้สอนและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันเพื่อที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

- สื่อที่หลากหลายดึงดูดใจผู้เรียน วีดีโอ คลิปเสียง รูปภาพ การเล่นเกมส์

- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ค้นคว้างาน เช่น มอบหมายงาน หรือการบ้าน การทำโครงงาน เพื่อฝึกให้มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาเป็นต้น

4. ความพร้อมทางด้านเทคโนโลยี

- มีการให้ความรู้เบื้องต้นแก่ผู้สอนและผู้เรียนเกี่ยวกับแอปพลิเคชันและเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียนการสอนออนไลน์

- สร้างช่องทางสำหรับการพูดคุย ติดต่อสื่อสารนอกห้องเรียน เช่น กลุ่ม Line เป็นต้น

- ความพร้อมในการเข้าถึงการเรียนการสอนออนไลน์ เช่น สัญญาณอินเทอร์เน็ต สถานที่เรียน
- ควรมีฝ่ายสนับสนุน แก้ปัญหา ในกรณีเกิดปัญหาขึ้น ผู้สอนต้องเปิดใจยอมรับฟังและให้โอกาสในกรณีที่ผู้เรียนอาจไม่พร้อมทางด้านเทคโนโลยี สถานที่หรือเวลาหรือปัญหาในครอบครัว

จากการศึกษาของ Hampel & Stickler ได้อธิบายรายละเอียดของกรอบการที่ผู้สอนพัฒนาความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือไว้ดังนี้

ระดับที่ 1: ความสามารถด้านไอซีทีขั้นพื้นฐาน: ในระดับที่ 1 จะต้องมีความสามารถในการใช้เครื่องมือคอมพิวเตอร์รวมทั้งการใช้แป้นพิมพ์และเมาส์และมีความคุ้นเคยกันทั่วไปคำสั่งและแอปพลิเคชัน ตัวอย่างเช่น การใช้ฟังก์ชันพื้นฐานของ Microsoft Word หรือพาวเวอร์พอยท์.

ระดับ 2: ความสามารถทางเทคนิคเฉพาะสำหรับซอฟต์แวร์: ในระดับที่สอง ต้องมีทักษะการใช้ซอฟต์แวร์เฉพาะ ต้องรู้วิธีการใช้ซอฟต์แวร์ใด ๆ ก่อนใช้งานสำหรับเช่น รู้ความแตกต่างระหว่างฟีเจอร์ของ Zoom และ Microsoft Teams (Hampel & Stickler, 2005).

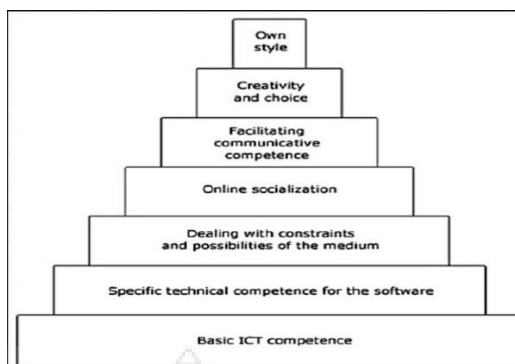
ระดับ 3: การจัดการกับข้อจำกัดและความเป็นไปได้ของสื่อ: ในระดับที่สาม เราจะต้องสามารถจัดการกับข้อจำกัดและความเป็นไปได้ของสื่อที่พวกเขาใช้ เช่นการปรับสื่อการสอนและเนื้อหาให้เข้ากับโปรแกรม เพื่อจัดการกับความคาดหวังของนักเรียน เช่น ระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของโปรแกรมต่างๆเช่น Zoom และ Microsoft Teams และทราบว่า Zoom สามารถใช้สำหรับกิจกรรมการสนทนาผ่านห้องกลุ่มย่อย (Hampel & Stickler, 2005)

ระดับที่ 4: สังคมออนไลน์: ในระดับที่สี่ เราต้องสร้างความรู้สึกร่วมกันของชุมชนในห้องเรียน กฎมารยาทที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติตามเช่นเปิดกล้องตอนเข้าห้องเรียน การแสดงสีหน้าหรือภาษาอวัจนภาษาผ่านซอฟต์แวร์การประชุมออนไลน์ (Hampel & Stickler, 2005)

ระดับที่ 5: การอำนวยความสะดวกความสามารถในการสื่อสาร: ในระดับที่ 5 ผู้สอนนั้นต้องสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนสื่อสารและเข้าสังคมเป็นกลุ่ม ซึ่งสามารถทำได้ผ่านงาน การออกแบบการมอบหมายงาน และการอำนวยความสะดวกของครู เช่น การมอบหมายให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มในห้องกลุ่มย่อยหรือมอบหมายงานเขียนกลุ่มผ่าน Google Docs (Hampel & Stickler, 2005)

ระดับ 6: ความคิดสร้างสรรค์และทางเลือก: ผู้สอนต้องสามารถเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนได้จากแหล่งข้อมูลออนไลน์ที่มีอยู่ เราสามารถสร้างสรรค์ได้โดยปรับแต่งวัสดุหรืองานให้เหมาะกับผู้เรียนบริบทในห้องเรียนตลอดจนการออกแบบกิจกรรมออนไลน์ของตนเอง เช่น การสร้างสื่อการสอนออนไลน์ที่มีการโต้ตอบหรือบูรณาการเครื่องมือ/แอปพลิเคชันทางเทคโนโลยีเข้าสู่บทเรียนในห้องเรียน (Hampel & Stickler, 2005)

ระดับ 7: การสร้างสไตล์ของตนเอง: หนึ่งต้องสร้างสไตล์การสอนของตนเอง เพิ่มการใช้สื่อและวัสดุ สร้างสายสัมพันธ์กับผู้เรียน และใช้ทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่กระตือรือร้นและสื่อสาร เช่น การมีความเห็นอกเห็นใจผู้เรียนเน้นทั้งด้านอารมณ์และวิชาการเมื่อสอนออนไลน์และการสร้างสร้างความสามัคคีที่ดีเพื่อให้ผู้เรียนไว้วางใจผู้สอนเมื่อเรียนออนไลน์ (Hampel & Stickler, 2005).

ภาพที่ 1 Skills pyramid (Hampel & Stickler 2005)

COVID-19 เป็นหนึ่งในตัวเร่งสำคัญที่ทำให้ทุกองค์กร รวมถึงภาคการศึกษาจำเป็นต้องนำเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือทำงานหลัก คณาจารย์และผู้สอนจำเป็นต้องปรับรูปแบบการสอนเป็นออนไลน์ จึงจำเป็นต้องมีการเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนแบบออนไลน์ พร้อมสร้างผลลัพธ์ที่ดีแก่ลูกศิษย์ตามความมุ่งหวังของรายวิชาหรือหลักสูตร รูปแบบการเรียนการสอนควรมีลักษณะดังนี้

- การออกแบบระบบการเรียนรู้ให้รองรับอุปกรณ์ใช้งานได้ทั้งคอมพิวเตอร์, สมาร์ทโฟน รวมถึงอุปกรณ์ ทุกอุปกรณ์
- การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง และประมวลผลของรายวิชาในหลักสูตรของสถานศึกษา
- การใช้ระบบ Data และ Tracking ผู้เรียนรายบุคคลเพื่อติดตามว่าผู้เรียนมี ความเข้าใจในเรื่องที่เรียน มากน้อยแค่ไหน รวมถึงการดึงเอาข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการวางแผน เพื่อปรับปรุงระบบการสอนให้ดียิ่งขึ้น - กระบวนการในการแนะนำการใช้ระบบการเรียนการสอนออนไลน์ และ ช่องทางในการเรียนรู้ที่สะดวก ไม่ซับซ้อน ยุ่งยาก
- การมีช่องทางให้แจ้งเจ้าหน้าที่เมื่อพบปัญหาการใช้งานระบบการเรียนรู้ เช่น ระบบ Discussions, Live Chat, Web Board, ช่องทางผ่าน Social Network

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาที่พบว่า เนื้อหาของบทเรียน กิจกรรมการเรียนการสอนควรมีการออกแบบให้น่าสนใจ ดังนั้น คณะควรมีนโยบายการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนมีทักษะการจัดกิจกรรมการสอนออนไลน์ในด้านต่างๆ เช่น จัดอบรมเทคนิควิธีการสอนออนไลน์ การออกแบบการสอน การจัดทำสื่อประกอบ

1.2 ควรคำนึงถึงสภาพความพร้อมของผู้สอน ผู้เรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อม สถานที่เรียน การเรียนที่บ้านหรือที่อยู่อาศัยสำหรับผู้เรียนนั้นไม่ได้มีความพร้อมเท่ากันทุกคน อุปกรณ์ สัญญาณอินเทอร์เน็ต สถาบันการศึกษาตลอดจนผู้สอนที่ต้องคำนึงถึง ประเด็นสำคัญคือสภาพบริบทของเทคโนโลยีที่ใช้ ความเสถียรของสัญญาณ ภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของครอบครัว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ

1.3 ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้สอนการควรรออกแบบรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ให้เหมาะสมกับบริบทของรายวิชา ซึ่งอาจใช้แบบผสมผสานกับการเรียนการสอนในห้องเรียนปกติ

1.4 ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ควรมีเจ้าหน้าที่/หน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลระบบการสอนออนไลน์โดยตรงเพื่อสนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและรายวิชาที่สอน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 สำหรับการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้นอกห้องเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้นอกห้องเรียน มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สามารถค้นคว้าหรือมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.2 ควรศึกษาหรือพัฒนาหรือให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

บรรณานุกรม

- กนกพร กังวาลสงศ์. (2564). **ทิศทางการปรับตัวของการศึกษาในยุค New Normal**. ค้นหาเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.ets.kmutt.ac.th/post/new-normal-in-thai-education>
- กนกวรรณ สุภาราญ. (2563). **ทักษะครูกับการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ยุคใหม่**. ค้นหาเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.educathai.com/knowledge/articles/372>
- ข่าวสารจุฬา.(2565) **.เคล็ดลับในการเรียนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ**. ค้นหาเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <https://www.chula.ac.th/news/40851/>
- เครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏ 38 แห่ง.(2564).**การสำรวจความคิดเห็นต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 “การเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19”**.ค้นหาเมื่อ 30 มิถุนายน 2564. <https://register.kpru.ac.th/RajabhatPoll/contents/20200007/rajabhatPoll.pdf>
- งานจัดการความรู้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. (มปป.) **เทคนิคการบริหารจัดการเรียนรู้ในรูปแบบออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ**. ค้นหาเมื่อ 18 กรกฎาคม 2565 จาก <https://www.teched.rmutt.ac.th/wp-content/uploads/2021/062.pdf> ,
- เจริญ ภูวิจิตร.(2564). **การจัดการเรียนรู้ทางออนไลน์อย่างมีประสิทธิภาพในยุคดิจิทัล**.ค้นหาเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <http://www.nidtep.go.th/2017/publish/doc/20210827.pdf>
- ชนินทร์ ตั้งพานทอง.(2560).**ปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออนไลน์เพื่อเสริมการเรียนการสอน**.สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศทางธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐาปนีย์ ธรรมเมธา. (2557). **อีเลิร์นนิ่ง: จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ e-Learning: from theory to practice**. โครงการมหาวิทยาลัยไซเบอร์ไทย. กรุงเทพฯ: สำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ณัฐกาญจน์ เสงไพบิจิตร.(2564). **ความพร้อมในการเรียนออนไลน์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสยามในช่วงโควิด-19**. หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.
- ณิรดา เวชญาลักษณ์. (2561). **หลักการจัดการเรียนรู้**.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา มณีวงศ์ (2564).**พฤติกรรมและปัจจัยความสำเร็จการเรียนออนไลน์แอปพลิเคชันไลน์ ในช่วงวิกฤต COVID 19**. ครุศาสตร์สาร | Journal of Educational Studies 15 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม-มิถุนายน 2564.หน้า 161-173.
- พัชรา คงเหมาะ. (2560). **แนวทางการพัฒนาห้องเรียนออนไลน์สำหรับอาจารย์มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พชร ลิ้มรัตนมงคล และจิรัชมา วิเชียรปัญญา (2556).ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการเรียนออนไลน์. **รังสิตสารสนเทศ**. ปี 19 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม 2556) หน้า 54-63.
- รัชดากร พลภักดี. (2563). **การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ COVID-19**.วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 19(1), หน้า 1-5.
- รุ่งอรุณ กระแสร์สินธุ์ อาจารย์ ี ประจวบเหมาะ ไกลรุ่ง กระแสร์สินธุ์ วาัญญู รัศมีทัต และสุรสิทธิ์ อุดมธนาวงศ์. (2021).ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ของคณะบริหารธุรกิจ สถาบัน

- เทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น ปีที่ 7 ฉบับที่ 8 เดือนสิงหาคม 2564. หน้า 237-251.
- วรากรณ์ สามโกเศศ.(2563). บทความเรื่อง 'เรียนออนไลน์' ต่างจากเรียนในชั้น. หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ. เข้าถึงจาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/881331>. 30 มิถุนายน 2565.
- วไลยพรณ อาจารย์วัฒนา และปริญญาภรณ์ พจน์อริยะ. (2562). การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนาของนักศึกษาโครงการพิเศษ. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง, 1-8. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2564 จาก <http://www.vl-abstract.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/141>
- วิทยา วาโย และคณะ.(2563).การเรียนการสอนแบบออนไลน์ภายใต้สถานการณ์แพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 : แนวคิดและการประยุกต์ใช้จัดการเรียนการสอน .วารสารศูนย์อนามัยที่ 9 ปีที่ 14 ฉบับที่ 34 พฤษภาคม-สิงหาคม 2563.หน้า 285-298.
- สิริพร อินทสนธิ(2563). โควิด - 19 : กับการเรียนการสอนออนไลน์ กรณีศึกษา รายวิชาการเขียนโปรแกรมเว็บ (COVID - 19 and Online Teaching case study: Web Programming Course). วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์, ปีที่ 22 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563).ค้นหาเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2565 จาก <file:///C:/Users/Acer/Downloads/244722-Article%20Text-876989-1-10-20201229.pdf>
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2561). การศึกษาออนไลน์ : ทฤษฎีและวิธีปฏิบัติ. แพร์: ห้างหุ้นส่วนจำกัดแพร์ไทยอุตสาหกรรมพิมพ์.
- สุวรรณา เพ็งเที่ยง.(2564). รายงานวิจัยในชั้นเรียนเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนออนไลน์ในสถานการณ์วิกฤต COVID-19 วิชาการออกแบบและเทคโนโลยี 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนห้วย ปทุมธานี. ค้นหาเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2565 จาก https://hwp.ac.th/wp-content/uploads/2021/11/CAR_Suwanna-1-64.pdf
- สุวัฒน์ บรรลือ. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2560). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ที่เหมาะสม สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด, 250-260.
- สุวิมล มธูรส (2564). การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ในยุค NEW NORMAL COVID-19 Management Education Online in the NEW NORMAL COVID-19, ปีที่ 15 ฉบับที่ 40 พฤษภาคม –มิถุนายน 2564, Rajapark Journal Vol. 15 No. 40 May - June 2021. หน้า 35. ค้นหาเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2565. จาก [file:///C:/Users/Room%20LA302/Downloads/kanvadee,%20%7B\\$userGroup%7D,+RJP40+-+3+33-42%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Room%20LA302/Downloads/kanvadee,%20%7B$userGroup%7D,+RJP40+-+3+33-42%20(1).pdf)
- อานันท์ สีหพิทักษ์เกียรติ และคณะ. (2564). โครงการวิจัยถอดบทเรียนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดไวรัส COVID-19 ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: ศูนย์นวัตกรรมการสอนและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อุมาสวรรค์ ชูหา, สุชาติพิทย์ เตียววานิชย์, ชีรเสฏฐ์ ศิราชนานนท์, เพชรไพลิน พิบูลนิธิเกษม และศิริภัทรา จุฑามณี. (2562). การศึกษาความพึงพอใจในการใช้แอปพลิเคชัน Zoom cloud meeting ช่วยสอนในรายวิชาปฏิบัติการผดุงครรภ์. วารสารโรงพยาบาลมหาสารคาม, 16(1), 176-182

- Chisadza Carolyn, Matthew Clance Matthew, Mthembu Thulani, Nicholls, Nicky and Yibarek
Online and face-to-face learning: Evidence from students' performance during the Covid-19 pandemic. ค้นหาเมื่อ 23 กันยายน จาก <https://www.ncbi.nih.gov/pmc/articles/PMC8250490>
- Chala Communication Center (CCC) (2564). **6 เคล็ดลับในการเรียนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ.** ข่าวสารจุฬา ค้นหาเมื่อ 2 มิถุนายน 2565 จาก <https://www.chula.ac.th/news/40851/>
- Ernest et. al. (2013). Online Teacher Development: Collaborating in a virtual learning environment. **Computer Assisted Language Learning**, 26(4): 311-333.
- Hampel, R., & Stickler, U. (2005) New skills for new classrooms: Training tutors to teach language online, **Computer Assisted Language Learning**, 18(4), 311-326.
<https://doi.org/10.1080/09588220500335455>
- Hongsuchon, Tanaporn (2021) **Assessing the Impact of Online-Learning Effectiveness and Benefits in Knowledge Management, the Antecedent of Online-Learning Strategies and Motivations: An Empirical Study Sustainability 2022**, 14(5), 2570; <https://doi.org/10.3390/su14052570>
- Lubna Salamat, Gulzar ahmad Iftikhar bakht, Imran Latif Saifi (2018) EFFECTs OF E-LEARNING ON STUDENTS' ACADEMIC LEARNING AT UNIVERSITY LEVEL, **Asian Innovation Journal od Social Science & Humanities (AIJSSH)**, Vol. 2 No. 2, April 2018.
- Northeastern University. (2564). **9 กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในการเรียนออนไลน์.** เข้าถึงจาก [https://www.northeastern.edu/bachelors-completion/news/successful-online-learning-strategies/\(13 กรกฎาคม 2564\)](https://www.northeastern.edu/bachelors-completion/news/successful-online-learning-strategies/(13%20กรกฎาคม%202564))
- Rovai, A. (2002). Building sense of community at a distance. **International Review of Research in Open and Distance Learning**, 3(1). Retrieved June 10, 2007, from <http://www.irrodl.org/index.php/irrodl/article/view/79/152>
- Sabarillo, and Joey Mark Diaz (2021). **An effective blended online teaching**
- Siemens, G. (2004). **A learning theory for the digital age.** Retrieved March 26, 2007 from <http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>
- Simmons, D. E. (2002). **The forum report: E-learning adoption rates and barriers.** In A. Rossett (Ed.), *The ASTD e-learning handbook* (pp. 19– 23). New York: McGraw-Hill
- Snelling, J., & Fingal, D. (2020, March 16). **10 strategies for online learning during a coronavirus outbreak.** <https://www.iste.org/explore/10-strategies-online-learning-during-coronavirus-outbreak>.

ภาคผนวก

**แบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ใน
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของ
นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์**

คำชี้แจง : 1.แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ใน
สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
2019 (COVID-19) ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บรักษาข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของท่านไว้เป็นความลับและผลการวิจัยจะนำเสนอ
ในลักษณะภาพรวม ไม่ระบุชื่อ/ข้อมูลส่วนตัวของท่าน จึงไม่เกิดผลกระทบใด ๆ แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นจึงขอความกรุณา
จากท่านในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ชั้นปี

() ชั้นปี 1

() ชั้นปี 2

() ชั้นปี 3

() ชั้นปี 4

4. สาขาวิชา

() การท่องเที่ยว

() การโรงแรม

() ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล

() ภาษาไทยประยุกต์

5. สถานะที่อยู่ปัจจุบัน

() บ้านตัวเอง

() บ้านญาติ

() หอพัก

() อื่นๆ.....

6. สถานที่สะดวกในการเรียนออนไลน์ (สามารถตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

(1) ที่บ้าน

(2) ที่หอพัก

(3) ห้องสมุด/อาคารเรียน

(4) ใต้ทุกที่

(5) อื่นๆ.....

7. อุปกรณ์ที่นักศึกษาใช้ในการเชื่อมต่อสัญญาณในการเรียนออนไลน์ (สามารถตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

() โทรศัพท์มือถือ

() โน้ตบุ๊ก

() คอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ

(4) อื่นๆ.....

8. สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการเรียนออนไลน์เป็นแบบใด (สามารถตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)

(1) อินเทอร์เน็ตบ้าน (Home Use)

(2) อินเทอร์เน็ตจากหอพัก

(3) อินเทอร์เน็ตจากมหาวิทยาลัย

(4) อินเทอร์เน็ตโทรศัพท์เคลื่อนที่

(5) ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต

(6) อื่นๆ.....

9. ปัญหาความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด

(1) ดีมาก

(2) ดี

(3) ปานกลาง

(4) น้อย

(5) น้อยที่สุด

(6) ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์

2.1 ปัญหาและปัจจัยที่สำคัญของการเรียนการสอนออนไลน์

ข้อความ	ปัญหาที่พบ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
ความเข้าใจในการสื่อสารระหว่างผู้สอนและนักศึกษา	
การขาดสมาธิในการเรียน	
ความไม่เสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ต	
ปัญหาด้านสุขภาพ เช่นการใช้สายตาที่จ้องจอโทรศัพท์มือถือเป็นเวลานาน	
ควบคุมตนเองให้อยู่หน้าจอตลอดเวลาหรือคอมพิวเตอร์ได้ตลอดเวลาที่เรียน	
อุปกรณ์ที่อาจล้าสมัย หรือช้า	
ไม่มีความชำนาญในการใช้โปรแกรม	
สถานที่ไม่เอื้ออำนวยในการเรียนการสอน	
ครอบครัวไม่ให้ความร่วมมือ	
ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในการเติมเงินค่าอินเทอร์เน็ต	
วิชาเรียนที่มีปฏิบัติจะทำความเข้าใจยาก	
อื่นๆ	

2.2 แนวทางแนวทางในการจัดการเรียนการสอนการเรียนออนไลน์

คำชี้แจง กาเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

เห็นด้วยมากที่สุด = 5 เห็นด้วยมาก = 4 เห็นด้วยปานกลาง = 3 เห็นด้วยน้อย = 2 เห็นด้วยน้อยที่สุด = 1

รายการ	5	4	3	2	1
1.การจัดบทเรียนให้เหมาะสมกับเวลาและวิธีการสอนที่ไม่ซ้ำชั้นเรียนปกติ					
2. เนื้อหาบทเรียนควรปรับให้กระชับ ง่ายและน่าสนใจ					
3. เนื้อหาและกิจกรรมควรเหมาะสมกับการเรียนออนไลน์					
4. สื่อที่น่าสนใจสัมพันธ์กับเนื้อหา					
5. ความสามารถถ่ายทอดเนื้อหาของผู้สอนด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์					
6. การสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียนควรมีความเข้าใจตรงกัน					
7. ควรมีช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น สื่อสารผ่าน Line หรือ Facebook					
8. ความสมบูรณ์ของอุปกรณ์ที่ใช้ เช่นสัญญาณอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น					
9. สถานศึกษาควรมีสถานที่รองรับในการเรียนการสอนและมีบุคลากรสนับสนุนในการใช้โปรแกรมการสอนต่าง ๆ					
10. มีการให้ความรู้การถ่ายทอดทักษะการใช้งานเทคโนโลยีเหล่านั้นให้แก่ผู้สอน, ผู้เรียนได้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาขัดข้องที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอน					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณในความร่วมมือ

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นาย นางสาว นาง ยศ :นางสาวรพีพรรณ สุธาปัญญกุล

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr., Miss, Mrs., Rank : .Miss Rapeephan Suthapannakul

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : ...[REDACTED].....

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- ตำแหน่งบริหาร :หัวหน้างานทะเบียนและหลักสูตร คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

- ตำแหน่งทางวิชาการ : ... ผู้ช่วยศาสตราจารย์.....

4. หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์มือถือ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)

- หน่วยงาน :คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.....

- สถานที่ติดต่อได้สะดวก : .221/9 ถ.พิพิธประสาท ต.พระปฐมเจดีย์ อ.เมือง จ.นครปฐม.....
73000.....

- หมายเลขโทรศัพท์มือถือ : ...0652491594.....

- E-mail :rapeephan.s@rmutp.ac.th.....

5. ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาตรี	กศ.บ.	2529
ปริญญาโท	กศ.ม.	2548
ปริญญาเอก	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต	2558

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

.....จิตวิทยาการแนะแนว.....